Влада – Радам !

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 109 (609) ♦ Субота, 12 червня 1993 року ♦ Ціна 15 крб.

АРМІЯ СПАСІННЯ РЯТУЄ ЗНЕДОЛЕНИХ. ШАХТАРІ РЯТУЮТЬ СЕБЕ. А ХТО ВРЯТУЄ ДЕРЖАВУ?

Цитата дня

Продовжувати страйк — це загнати країну у глухий кут. І ніякий документ, ніякі укази, постанови, навіть підвищення заробітної плати не дадуть нічого, якщо виробництво зупиниться. А тому ми маємо вирішувати усі питання через спілкування, через обговорення, через дискусії, виходячи, звичайно, з реальних можливостей держави.

(З виступу Президента України Л. М. Кравчука по Українському телебаченню 10 червня. Текст виступу читайте на 3 - 4-й сторінках нашої газети).

Ця армія далека від мілітаризму й інтервенцій. Хоч, «завоювавши» Америку й Західну Європу, Молдову та Росію, вона «захопила» й Київ. «Захопила», щоб врятувати «принижених і знедолених». Врятувати, щоб вижити. Вижити, щоб жити.

«Армія спасіння» — одна з найстаріших доброчинних християнських організацій світу, філія якої віднині працюватиме і в Україні. Прихід її на нашу землю багатьма сприйнявся як SOS всепланетарного значення. І сигнал цей стане панацеєю лише тоді, коли знайде відгук у кожного, хто хоче«врятуватися».

Фото Олександра КЛИМЕНКА, Івана ТИТАРЕНКА.

Уряд розглядає вимоги страйкарів

10 червня під головуванням Прем'єр-міністра Леоніда Кучми відбулося засідання Президії Кабінету міністрів України, на якому розглянуто питання, що порушені шахтарями під час страйку. Дано доручення віце-прем'єр-міністрам, керівникам відповідних міністерств і відомств терміново підготувати пропозиції щодо вирішення цих питань і внести їх на засідання Кабінету міністрів, яке відбудеться 14 червня.

Питання, що потребують рішення Верховної Ради України, будуть подані урядом для розгляду на її чергове пленарне засідання.

Донецьк: пристрасті не вгамовуються

Четверту добу вирують пристрасті на Жовтневому майдані в Донецьку перед будинком обласної Ради. На сьогодні не працює майже 150 підприємств Донеччини. На безперервному мітингу разом з робітниками — керівники шахт, заводів, інших підприємств індустріального регіону.

Промовці закликають брати не загрозами, а єдністю і згуртованістю.

Стало відомо, що вимоги донбасівців підтримують деякі трудові колективи Дніпропетровська, Запоріжжя, Одеси, Харкова.

— Головне сьогодні — не загубити себе власноруч, — сказав, виступаючи по Донецькому радіо і телебаченню народний депутат України, голова Макіївської міськради Володимир Жуков.

А втратила Донецька область чимало. За час страйку недодали майже 600 тис. тонн вугілля. Приплюсуймо сюди недовипуск коксу, металу, іншої продукції. Втрачено мільярди карбованців.

Продиктовано в номер

«Чи не відродити нам Київську Русь із столицею в Києві?» —

кинув репліку один з керівників депутатських фракцій російського парламенту під час зустрічі з Головою Верховної Ради І. Плющем та народними депутатами України.

І хоч фраза була жартівливою, вона точно передала настрій парламентаріїв двох великих країн: поменше амбіцій і побільше реальної праці для зміцнення добросусідських стосунків, відновлення тісних економічних зв'язків.

Народні обранці України й Росії зустрілися в Києві у рамках міжпарламентських зв'язків, які стають постійними. У чесній і відвертій бесіді, дискусіях вони не тільки уточнювали свої позиції щодо парламентської діяльності, розвитку демократії і державного будівництва, а й виробляли спільні підходи при вирішенні міжнародних проблем.

У цей же день російські парламентарії зустрілися з Президентом України Л.Кравчуком. У ході розмови було обговорено широке коло питань. Перед від'їздом до Москви керівники депутатських фракцій російського парламенту дали пресконференцію.

Знову сезон «уток»

7 червня, коментуючи офіційний візит в Україну міністра оборони США пана Леса Еспіна, телекомпанія «Останкіно» повідомила, що Україна нібито не має коштів не лише на роззброєння, а й на обслуговування ракетних ядерних комплексів. «Гроші на проведення регламентних робіт не виділяються вже півтора року, а російських фахівців Міністерство оборони України не допускає до цих об'єктів», — констатувала російська телекомпанія. Однак прес-служба Міністерства оборони України заявила, що ця інформація — чергова «деза».

Україна не припинила фінансувати обслуговування та утримання ядерних об'єктів на своїй території. Для проведення російськими фахівцями гарантійного та авторського нагляду МО України виділено 700 мільйонів рублів.

За час існування Збройних Сил України, підкреслено в заяві, не було жодного випадку відмови в допущенні на ракетно-ядерні об'єкти експертів чи спеціалістів Російської Федерації.

«Останкіно» поспішило

Намічені на 10 червня загальнофлотські офіцерські збори не відбулись. Про це своє рішення координаційна рада офіцерських зборів ЧФ повідомила ще 4 червня, відразу ж після зустрічі міністрів закордонних справ України і Росії з моряками. Андрій Козирєв і Анатолій Зленко попросили забезпечити спокійну ділову обстановку на флоті в той час, коли готуються важливі політичні рішення. Тому координаційна рада перенесла збори на пізніший строк з тим, щоб провести їх за результатами наступних переговорів між Президентами України і Росії.

Викликає подив інформація, яка прозвучала вчора по каналу «Останкіно», нібито 10 червня у Севастополі відбудуться загальнофлотські збори офіцерів.

Курс долара різко зростає

11 червня Національний банк України встановив курс українського карбованця до іноземних валют.

1 долар США коштує 3980 українських карбованців, 1 німецька марка — 2501 карбованець, 1 англійський фунт стерлінгів — 6159 карбованців, 1 французький франк — 742 карбованці, 1 естонська крона — 312 карбованців.

Указ Президента України

Про Першого віце-прем'єр-міністра України

Призначити Звягільського Юхима Леонідовича Першим віце-прем'єр-міністром України.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
11 червня 1993 року

Офіційно

ПРИЙОМ У ПРЕЗИДЕНТА

Учора Президент України Л. Кравчук прийняв особистого радника Президента Франції, начальника генерального штабу французьких збройних сил, адмірала Ж. Ланксада, який перебуває в Україні з візитом. Під час зустрічі було обговорено україно-французькі відносини у військовій галузі, інші питання, що становлять взаємний інтерес.

Перед приїздом до Києва адмірал Ж. Ланксад відвідав Одесу та Миколаїв.

ЯКОЮ НАДІЄЮ... МІРЯТИ СТРАЙК?

Зупинилися і шахти Західного Донбасу. Як повідомив лідер незалежної профспілки басейну Василь М'ясников, до гірників приєдналися й трудівники кількох підприємств. Шахтарі об'єднання «Павлоградвугілля» налаштовані на страйк «в режимі 1989 року»... І наслідки вони хочуть бачити тотожні тодішнім. Але на цьому подібність страйків вичерпується.

Скажімо, у Західному Донбасі поділяють вимогу донеччан домагатися референдуму про відставку Президента і Верховної Ради. Та чи треба для цього страйкувати, залишаючи енергетиків, металургів, усіх, зрештою, споживачів без палива? Є ж бо натомість відповідний закон: збирай три мільйони підписів і влаштовуй референдум. А там вже як народ вирішить.

В основі ж економічних претензій гірників — нездатність і некомпетентність, як на їх переконання, нинішнього уряду України припинити падіння виробництва і життєвого рівня, а також просувати реформи. Особливо тут обурюються пакетом тих декретів Кабінету міністрів, які за рахунок матеріального добробуту народу намагаються поправити становище в економіці країни. Серед «збудників» страйку чи не на першому місці — новий стрибок роздрібних цін на продукти харчування і товари першої потреби.

Якщо говорити узагальнено, то з соціальними потрясіннями розминутися нам не вдасться, але ж полегшення, поліпшення даний страйк, як не верти, не принесе. А ось що нашкодить, так це поза сумнівом. Чи не ліпше цивілізованими методами зажадати від Президента, парламенту і уряду врешті-решт реальної й послідовної програми виходу з кризи.

Дніпропетровська обласна держадміністрація, до речі, напрацювала і вже, наскільки може, реалізує, а також передала у Кабінет міністрів свої пропозиції, як максимально уникнути соціального напруження. Але досягти цього вдасться лише тоді, коли цього бажатимуть всі. У тому числі і трудові колективи на місцях. І не забуватимуть, що припиняти сьогодні роботу — майже самогубство. Про це, як повідомив генеральний директор «Павлоградвугілля» Анатолій Шмиголь, говорив гірникам на мітингу представник Президента в області Павло Лазаренко. Та гірники мітинг сприйняли лише як пробний і закликали усіх своїх земляків, котрі у відчаї від немилосердних цін, знову зібратися на майдані.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

У НАС ІЗ ВАМИ ОДНА ЗЕМЛЯ...

Українська республіканська партія виступила із зверненням до страйкуючих шахтарів, у якому зокрема говориться:

— Ми розуміємо та поділяємо ваше обурення. Але одночасна відставка Президента і Верховної Ради призведе до остаточного хаосу. Тоді цим скористаються сили, які хочуть зіпхнути Україну в прірву громадянської війни. Це була б загальна катастрофа, у вирі якої вони легко сховають свої темні справи.

Зараз треба діяти інакше. Треба вимагати від Президента, щоб він узяв повноту влади у свої руки, треба запропонувати народові програму виходу з кризи.

Далі у зверненні наголошується на необхідність нових виборів парламенту. Він має об'єднати тих, хто працюватиме постійно, а не наїздитиме до Києва «проштовхувати» свої справи. Слід також негайно розпочати справедливу приватизацію, дати землю всім, хто хоче на ній працювати, ввести повноцінну власну валюту, зробити її стабільною, навести порядок на виробництві, в усіх сферах нашого життя.

Необхідно також доопрацювати проект нової Конституції України, скликати Конституційну асамблею і прийняти її, опрацювати новий закон про вибори на багатопартійній основі.

Закінчується звернення словами:

— У нас із вами одна земля, одна біда і одна держава. І в цьому напрямку ми готові співпрацювати пліч-о-пліч із вами, бо вона, наша Держава, — єдина гарантія стабільності і добробуту нашого народу. Не даймо ж зробити з себе ще одну «гарячу точку» СНД.

ДІАЛОГ СТАЄ ПОСТІЙНИМ

10 червня перший заступник Голови Верховної Ради України Василь Васильович Дурдинець прийняв асоційованого директора дослідницької служби Конгресу США Джона Гардта.

Бесіда, що відбулася у дусі щирої поваги і взаєморозуміння, стала продовженням діалогу і ділового співробітництва, які є уже практично постійними.

Василь Васильович Дурдинець розкрив перед гостем весь спектр практичних справ і проблем, які випало вирішувати парламенту незалежної України. Саме парламент став усім відкритою політичною трибуною держави. Законодавцям в першу чергу і привелося доводиться з найгострішних питань напрацьовувати так необхідні для розбудови української державності закони та інші правові документи, які забезпечать послідовний і неухильний поступ державі і суспільству, починаючи від зміцнення соціальних підвалин, які підточують не завжди вивірені кроки на шляху входження в ринок, і кінчаючи такими проблемами, як внутрішня і зовнішня безпека країни, порядок у самій державі. І сьогодні, підсумував Василь Васильович, у нас досить турбот: від підготовки до ратифікації договору СТАРТ-1 і до вирішення проблем, пов'язаних із загостренням соціально-політичної ситуації у зв'язку з початком неоголошеного страйку шахтарів. Парламентові знов шукати правові шляхи для зняття напруги.

Джон Гардт висловив задоволення від одержаної інформації і розуміння об'єктивних умов, за яких діє парламент нової України. Гість повернувся до порушеної Василем Васильовичем Дурдинцем теми щодо Договору про скорочення та обмеження стратегічних наступальних озброєнь та набуття Україною без'ядерного статусу і з приємністю сприйняв повідомлення, що депутатська робоча група, створена парламентом України, вже провела своє засідання і опрацювала порядок подальшої роботи над проектом постанови з цих питань. Він також висловив свої пропозиції щодо можливих напрямів співпраці дослідницької служби Конгресу США і Верховної Ради України, її секретаріату.

Прес-центр Верховної Ради України.

КОНТРОЛЬ ЗА РОБОТОЮ СПЕЦСЛУЖБ

У Комісії Верховної Ради України з питань оборони і державної безпеки 10 червня завершився семінар з проблем організації парламентського контролю за роботою спеціальних служб.

Розглянуто, зокрема, питання правової бази і механізму організації такого контролю, практики формування правової бази функціонування спецслужб та її подальшого вдосконалення. Було висвітлено досвід організації виконання чинного законодавства з питань діяльності спецслужб з боку парламентських органів (комісій).

У семінарі взяли участь члени Комісії, учасники робочих груп підготовки проектів законодавчих актів, наукові консультанти, співробітники заінтересованих міністерств і відомств.

Перед учасниками семінару виступив і поділився досвідом Дейвид Роузман, представник уряду Сполучених Штатів Америки.

ЗВЕРНЕННЯ

офіцерів і прапорщиків 1-ї дивізії Національної гвардії України з приводу внесеного Комісією з питань АПК проекту постанови Верховної Ради про план першочергових заходів для запобігання економічної катастрофи

У газеті «Голос України» днями надруковано проект плану першочергових заходів для запобігання економічної катастрофи, який пропонує внести на розгляд Верховної Ради України Комісія з питань АПК. У п. 12 проекту запропоновано ліквідувати Національну гвардію. Цю, м'яко кажучи, непродуману пропозицію подано як єдину реальну можливість віднайти кошти для державного бюджету.

Надрукований проект постанови викликав у офіцерів, прапорщиків, всього особового складу НГУ почуття подиву й нерозуміння. Національну гвардію створено відповідно до Закону України про Національну гвардію України від 4 листопада 1991 року. Частини та підрозділи НГУ 5 січня 1992 року перші присягнули на вірність народові України, стали під прапори молодої незалежної держави. Гвардійці з честю виконали завдання, поставлені Верховною Радою України в зоні особливого режиму на кордоні з Республікою Молдова, показавши відмінну бойову виучку і майстерність. За умов постійного ускладнення криміногенної обстановки особовий склад НГУ з високою відповідальністю виконує завдання з охорони громадського порядку.

Гвардійці завжди у перших рядах, виконуючи завдання, пов'язані зі становленням української державності.

Національна гвардія живе сьогодні турботами свого народу. Складна ситуація із розміщенням особового складу, нестача військових містечок, проблеми із забезпеченням частин і підрозділів необхідними видами майна, нерозв'язаність соціальних питань особового складу, насамперед офіцерів і прапорщиків, членів їхніх сімей, — все це реалії сьогодення. І попри все це особовий склад НГУ, офіцери та прапорщики, багато з котрих, залишивши посади, квартири, обжиті місця, повернулися на свою Батьківщину, щоб віддати служінню їй сили і життя, реальними ділами повсякденно доводять: Національна гвардія України впевнено, вміло і сповна виконує покладені на неї завдання.

Ми не можемо зрозуміти, чому так легко пропонують прийняти рішення про ліквідацію Національної гвардії. Коли б народні депутати України, котрі розробляли проект постанови, приїхали в частини НГУ, зустрілися з людьми, які в ній служать, подивилися, чим живе і що робить Національна гвардія, то рішення і пропозиції приймали б більш об'єктивно, виважено і компетентно.

А рішення типу згаданих вище завдають шкоди справі розбудови незалежної України, зміцнення Національної гвардії, породжують у особового складу, офіцерів та прапорщиків невпевненість у своїй долі, долі НГУ.

Наша позиція сьогодні однозначна: Національна гвардія, створена з волі народу, згідно з відповідним Законом України, є, вона потрібна і здатна виконати всі завдання, покладені на неї, і не можна непродумано й поспішно вирішувати її долю, долю людей, котрі присвятили себе служінню рідній Батьківщині.

Просимо донести наше звернення до Верховної Ради і запрошуємо народних депутатів від усіх партій і громадських організацій відвідати частини Київського гарнізону НГУ, провести зустрічі з військовиками, ознайомитися з життям і діяльністю військ Національної гвардії України.

Звернення прийнято на загальних зборах офіцерів і прапорщиків 1-ї дивізії НГУ 9.06.1993 року.

У партіях і рухах

ЗАРАДИ ІНТЕРЕСІВ УСІХ

Заява представників Клубу політичних партій щодо нового виборчого закону

Політичні партії України вважають, що одним з чинників, що заважають становленню в нашій державі правового, громадянського суспільства, є відсутність демократичного закону про вибори до вищого представницького органу — парламенту. Світовий досвід свідчить, що проведення виборів на багатопартійній основі, з подальшим формуванням відповідального перед парламентом уряду є необхідною умовою становлення демократичних інституцій в державі.

Ми звертаємося до Президента і Президії ВР всіляко сприяти найактивнішому розгляду на VII сесії Верховної Ради проекту нового виборчого закону. Вважаємо, що в основу цього закону має бути покладено змішаний, мажоритарно-пропорційний принцип обрання депутатів. Прийняття такого закону сприятиме професіоналізації і підвищенню ефективності діяльності майбутнього парламенту, дасть можливість врахувати інтереси політичних партій і їх блоків, окремих громадян, груп виборців, створює рівні умови для всіх суб'єктів виборчого процесу.

Заяву 9 червня 1993 року підписали 12 представників. На 16 червня цього року призначено першу прес-конференцію Клубу політичних партій.

НАШ ШЛЯХ — ЗЛАГОДА І ПРАЦЯ

Виступ Президента України Л. М. Кравчука по Українському телебаченню 10 червня 1993 р.

Шановні співвітчизники!

Звертаюся до вас, щоб проаналізувати події, які відбуваються в нашому суспільстві, в нашій державі, і поділитися думками стосовно їх дальшого розвитку.

Насамперед — про політичну ситуацію. Вона розвивається складно і з багатьма суперечностями. Хоча драматизувати її, розігрувати страхітливі сценарії не треба. Тим більше, що це ніколи не приведе до поліпшення справи.

Після гарячих дебатів у Верховній Раді ми повинні нарешті зрозуміти, що кожна гілка влади має виконувати свою справу. Верховна Рада — законодавчу, Президент і Уряд — виконавчу.

Про відставку Уряду чи про відставку Прем'єр-міністра мова не йде і не йтиме. Це, звичайно, не означає, що в Уряді не відбуватимуться якісь зміни. Ми домовилися — і то є наша узгоджена позиція — працювати на основі діючої Конституції і виконувати ті рішення, які прийнято законодавчим органом. Вважаю, це єдино правильний шлях, і ми стали на цей шлях. Отже, слід покінчити з настроями непевності, невизначеності, з різними інсинуаціями навколо цих питань, і працювати так, як належить у нинішній складній обстановці. Звичайно, це мають зрозуміти всі — не тільки Президент, Уряд, Верховна Рада, а й різні політичні сили, партії, рухи. І знов-таки, слід припинити розігрувати карту кризи Уряду, кризи виконавчої влади.

Безумовно, сьогодні говорити взагалі про відсутність кризи було б просто недоречно — вона є, є в тому розумінні, що важко виконувати свої повноваження і представницьким, і виконавчим органам. І вийти з такої кризи можна тільки об'єднавши свої зусилля в праці. Підкреслю: без цього будь-які заяви і від будь-кого залишаться лише словами. Тому що коли взяти суть проблеми і подивитися на неї крізь призму реальностей, що склалися, то побачимо: насправді йде боротьба за владу проти влади. І деякі політичні лідери вже не раз змінювали свої гасла, переходили від просто опозиції до конструктивної опозиції, від підтримки існуючих владних структур до їх відкритої зневаги, до рішучої боротьби проти них. Так що зважена позиція — це одне, а розігрування карти кризи політичної, кризи влади — це інше.

Я хочу в зв'язку з цим наголосити, що єдиним джерелом влади є народ, а партії і рухи тільки використовують ту владу в своїх амбіційних цілях. Ті, хто сьогодні об'єднується, щоб разом повалити існуючу владу, завтра, повірте, з такою ж силою боротимуться за цю владу. І ця боротьба може призвести до великих потрясінь.

Народ наділяє владою, і народ забирає владу, але весь народ, а не окремі його групи. І тут все можна зробити. Цивілізованим способом, на основі закону. Шлях сили — небезпечний шлях, навіть дуже небезпечний, бо він неминуче призведе до бійки. Неминуче. А нам, слава Богу, до цього дня вдавалось уникнути бійки.

Я раніше вже говорив і повторюю зараз: я підтримую пропозиції про те, щоб визначитися щодо владних структур, прийняти відповідні закони і провести вибори, причому йдеться про всі гілки влади. Але в політичному і економічному хаосі ми цього, повірте, не зробимо. А зробимо лише за одної умови — коли будемо поважати закони, будемо поважати конституційні норми. Приймемо закон про вибори, визначимо конституційно політичну правову лінію. І тоді треба буде провести вибори і перевибори.

Іншого шляху немає. Адже приклад держав, які пішли тим іншим шляхом, показує, що це завершується конфронтацією, призводить до біди. Ми вже бачимо кров, смерть, біженців, інші страхіття братовбивчих сутичок у різних регіонах колишнього Союзу. Ми не можемо, просто не маємо права дійти до цього.

І я звертаюся до робітників, селян, службовців, керівників колективів, профспілок: не допустимо повороту подій в напрямку беззаконня, в напрямку застосування силових форм і підбурення до непокори, до всеполітичних страйків і так далі. Тому що це — шлях у безвихідь, шлях до лиха. А ми не маємо права, повторюю, допустити, щоб наш народ постраждав від якихось непродуманих кроків.

У нас одна держава, один народ: Народ багатонаціональний. І не треба нам ділитися на схід і захід, на північ і південь. Коли людину не хочуть слухати чи навіть зневажають тільки тому, що вона народилася в західному регіоні, коли той регіон ототожнюють з націоналізмом, а східний з шовінізмом — це дуже небезпечні речі. Погодьтеся, не можемо ми піти цією дорогою, не можемо ділити народ України за географією або за політичними поглядами. Знову наголошу: у нас один народ, одна держава. І ми повинні її берегти.

Якщо говорити про проблему влади, то сьогодні справа не в особистостях, і ніхто за ту владу не тримається. Треба говорити про форми, шляхи вирішення проблеми, якщо вона є. І вирішення у такий спосіб, щоб не втратити незалежності, не зупинити процеси демократизації, процеси тих перетворень, які вже розпочалися.

І ще одне. Зараз можна шукати винних, говорити про помилки, а вони, звичайно, є і з боку Уряду, і з боку Президента. Можна закликати і до відставки всіх, і до притягнення до відповідальності. Правда, таке вже ми проходили. І коли б від цього збільшилося багатство чи стало краще жити, то все було б гаразд. Але історія нас вчить, що це обов'язково призводить до різкого погіршення і політичної, і економічної ситуації. Ми не можемо діяти так, щоб впасти у прірву безвладдя, хаосу, з чого виникне пряма диктатура. Народ не повинен допустити — і я вірю, що він не допустить, — аби історія повторилася, аби повторилися репресії, насилля, була безконтрольна влада однієї партії і був безголосий народ. Не може бути більше такого на нашій землі.

На мою думку, сьогодні головне — не перейти тієї межі, за якою ситуація перестане контролюватися. Бо тоді на поверхню вийдуть сили, що скористаються з цього. Обов'язково. Переконаний: ті сили, які сьогодні закликають до страйків, завтра, взявши владу, зроблять усе, щоб більше ніколи не було навіть натяку на можливість страйків. І це вже було в історії: революція 1917-го року починалась із страйків, мітингів. А вже в 30-ті роки ті, хто ходив на мітинги і страйкував, опинились у таборах ГУЛАГу, а ті, хто організовував страйки, — на верхівці влади. І на цьому демократія припинилася. Припинилася тому, що люди стали на шлях беззаконня. Не на шлях вирішення проблем влади через закон, через право, а на силовий шлях.

Тож давайте думати про те, що чекає наші сім'ї, наших дітей. Все можна зробити, все. Немає безвихідних ситуацій. Єдина умова потрібна: повинні бути порядок, повага до закону і, звичайно, праця кожного на своєму місці. Всі народи, повірте, всі народи мали важкі періоди в своїй історії. Але вони знали, що треба самим подолати труднощі. І робили це, йдучи на певні жертви.

Тепер кілька слів про економічну ситуацію. Вона ускладнюється, і люди самі це бачать. Хочу тільки сказати, що Президент, Уряд працюють сьогодні в екстремальному режимі. Створено робочі групи, які уважно вивчають пропозиції, що надходять з місць. Опрацьовуються відповідні документи, які найближчим часом будуть підписані, — Укази Президента, розпорядження і постанови Кабінету міністрів. Підготовлено проекти документів, які буде винесено на розгляд Верховної Ради. Яка їх головна мета? Послабити ціновий удар, захистити людей, насамперед малозабезпечених, створити умови для зняття штучних перешкод у розвитку економіки.

Зокрема, у цих документах йдеться про питання акціонування державних підприємств, розробки Національної програми розвитку громадських робіт, посилення соціального захисту громадян, які постраждали від наслідків Чорнобильської катастрофи, покриття тимчасового дефіциту пенсійного фонду, індексації основних фондів підприємств, введення системи нарахувань процентів на залишки коштів на розрахункових рахунках, уточнення коефіцієнту збільшення базового фонду зарплати для регулювання фонду зарплати у зв'язку із зміною цін, строків перерахування банками грошей, розробки шкали оподаткування особистих доходів громадян, впровадження місцевих податків на продаж імпортних товарів з наступним використанням коштів для соціального захисту населення, сплати процентів за прострочені платежі та інше.

До речі, про банки. Дуже багато нарікань щодо банківської системи. І вони справедливі. Треба цю проблему негайно розв'язувати. Ми підготували рішення про граничні строки перерахування грошей, перевищення яких тягне за собою економічну відповідальність банків перед своїми клієнтами, про вексельний обіг, викуп боргів банками, нарахування процентів на залишки коштів підприємств у банках тощо. Є у нас випадки, коли деякі споживачі дуже легко одержують продукцію, але забувають її оплачувати. Причому, маючи кошти, до того ж — у твердій валюті. Це змушує виробників брати дорогі кредити, що, зрозуміло, викликає підвищення цін. Тому претензії вугільників до деяких своїх партнерів цілком виправдані. І, очевидно, тут доведеться вжити певних заходів, навіть якщо вони комусь і не сподобаються.

Не буду детальніше говорити про зміст документів, які готуються, але хочу вас поінформувати: ми домовилися, що систематичне спілкування керівників держави з населенням за допомогою телебачення, радіо буде постійним. А це дасть змогу кожну актуальну проблему розкривати з необхідною повнотою.

Тому зараз я говорю лише про загальні питання, що розв'язуватимуться найближчим часом. Але всі маємо зрозуміти, що хоч які заходи ми будемо застосовувати — додаткові, екстремальні, антикризові — вони діятимуть тільки тоді, коли діятиме виробництво. Продовжувати страйк — це загнати країну у глухий кут. І ніякий документ, ніякі укази, постанови, навіть підвищення заробітної плати не дадуть нічого, якщо виробництво зупиниться. А тому ми маємо вирішувати всі питання через спілкування, через обговорення, через дискусії, виходячи, звичайно, з реальних можливостей держави.

Повертаючись до теми економіки, хочу сказати про основні напрями її стабілізації.

Перше — створення фактичних рівних умов для всіх суб'єктів господарювання, незалежно від форм власності. Для цього зараз готується пакет рішень.

Далі — демонополізація виробництва, причому із застосуванням, якщо буде в цьому потреба, примусових важелів.

Наступне — проведення грошової реформи, істотні зміни в кредитно-фінансовій, банківській і податковій системах, інвестиційній політиці. Йдеться також про широкомасштабне акціонування державних підприємств і докорінну інтенсифікацію малої і середньої приватизації.

І, звичайно, буде здійснюватися структурна перебудова народного господарства. Адже ні для кого не є таємницею, що оскільки ціни на газ і нафту виросли в десятки, сотні, а то й за тисячу разів, наша промисловість стала затратною. І якщо ми не змінимо структуру виробництва, то не зможемо заробляти грошей, адже у нас затрати будуть більші, ніж продажна ціна. Це серйозна проблема, її за рік — два не розв'яжеш. Іншим державам потрібні були десятки років, щоб змінити структуру промисловості для підвищення ефективності всього народного господарства.

Важливе наше завдання — лібералізація зовнішньоекономічної діяльності, яка забезпечила б високий ступінь економічної свободи товаровиробників і одночасно гарантувала необхідну економічну безпеку держави.

Нарешті, нам треба здійснити певну децентралізацію державного регулювання економіки в напрямку підвищення реальних прав регіонів і державних підприємств. Що б і як би не говорилось з найвищих трибун, але саме там, де люди працюють, вони найкраще знають умови, специфіку, характер виробництва. І тому саме вони мають вирішувати найбільш важливі для себе проблеми. Не в Києві вирішувати, а на місцях. Щодо центральної виконавчої влади, то вона має визначати тільки загальну систему економічних важелів, економічного впливу. І визначати пріоритети, підтримувати насамперед ті галузі, що повинні забезпечувати життєдіяльність держави. Якщо говорити конкретно, то сьогодні це енергетика, агропромисловий комплекс, це медицина, забезпечення здоров'я людей. Щодо інших галузей, то хотів би зазначити: держава не може утримувати на своїх плечах всі збиткові підприємства. Треба конкретно вирішити, які з них можуть працювати в ринковому режимі, а які ні, і дати останнім можливість визначитись і знайти своє місце за нових умов економічного життя.

Ми приділяємо особливу увагу Донбасу і Придніпров'ю. Це цілком зрозуміло. Тут зосереджені найважливіші наші галузі, тут працює великий загін висококваліфікованих робітників, інженерів, тут — досвідчений директорський корпус. І ми підтримуємо ініціативу чотирьох областей Донецько-Дніпровського регіону — Донецької, Луганської, Запорізької і Дніпропетровської, які об'єднали зусилля представницької та виконавчої влад, можливості економічного потенціалу і запропонували дійову програму спільного виходу з кризи. Я уважно розглянув ці пропозиції. Вони зараз передані до Уряду і там завершується їх опрацювання.

Вважаю, що це дуже важлива і дуже корисна ініціатива, і ми будемо всіляко підтримувати будь-які раціональні пропозиції щодо регіонального розвитку. Я виступаю за якнайширшу економічну самостійність регіонів. І це наша узгоджена позиція, таку позицію підтримують і Прем'єр-міністр, і Голова Верховної Ради. А принципово все має бути визначено в новій Конституції. І політичні, і організаційні, і адміністративні, і економічні умови регіонального самоврядування. Тому поспішати тут не треба. Скажімо, просто нереальна річ — автономізація всіх регіонів і, відтак, відсутність єдиного управління, єдиного підходу, взаємодії всіх областей України. Подивіться тільки, як важко працювати кожній державі, що вийшла з колишнього Союзу. Аж ніяк не легше буде працювати і кожній області, якщо вона стане на такий шлях...

Я хотів би ще про одне сказати щодо названого регіону. Лунають голоси, що, мовляв, не враховують його особливостей. Є в цьому правда. Але давайте ось на що подивимося. З 1990 року у нас працює вже третій уряд. Один очолював Віталій Анд-

(Закінчення на 4-й стор.).

НАШ ШЛЯХ — ЗЛАГОДА І ПРАЦЯ

(Закінчення. Початок на 3-й стор.).

рійович Масол, виходець із Донбасу; другий — Вітольд Павлович Фокін — з Луганська. Зараз — Леонід Данилович Кучма з Дніпропетровська. Тобто люди, які знають цей край, довго працювали там. То невже можна собі уявити, що вони не хотіли подолати всі труднощі в тому регіоні? Я не можу цьому повірити. Є речі об'єктивно настільки складні, що одного бажання змін на краще замало. Потрібен час для того, щоб спрямувати економічний розвиток в потрібне, нове русло. Це є найскладніше сьогодні.

Я хотів би заперечити також тим, хто говорить, що якби ми знову відтворили Союз, то все було б у нас добре. Це просто обман народу. Тому що від цього російська нафта дешевшою не стане. І життя кращим не стане. Відновиться адміністративна система, держплан, всі струнко будуть стояти і виконувати накази з центру. Ми вже стільки пройшли шляхом реформ, що нині зупинитись або повернути назад — це означало б потрапити у безнадійну ситуацію.

Інша річ — економічна інтеграція в рамках СНД, створення спільного економічного простору. Ми твердо стоїмо за це. І Україна не зробила жодного кроку, який дав би підстави для висновку, що ми розірвали економічні зв'язки, відокремились і таке інше. Україна підписала всі економічні угоди. Україна сама виступила з ініціативами про налагодження рівноправних і взаємовигідних економічних відносин. Україна підписала з Росією недавно угоду про вільну торгівлю, і ми виступаємо за цю вільну торгівлю. Ми виступаємо за прозорі кордони в економічному житті, але ж є не тільки наше бажання, є й позиція Росії. Ми сподіваємося, що під час зустрічі Президента України і Президента Росії йтиметься не тільки про проблеми Чорноморського флоту, а будуть обговорені й інші важливі питання взаємовідносин з Росією. Ще раз хочу підтвердити, що ми виступаємо за дружбу і партнерство з цією державою.

Я думаю, що ми повинні більш рішуче піти по шляху економічної реформи. Сьогодні її масштаби не відповідають інтересам наших людей. Ми розуміємо, що передусім власність має знайти свого господаря. У тій чи іншій формі. І тільки тоді будуть мотиви до праці, і тільки тоді економіка почне працювати ефективно. Тому що вона розвиватиметься за об'єктивними законами, а не за волею адміністративних структур.

Про соціальний захист населення. Я вже казав, що підготовлено пакет документів з цього питання. Найближчим часом буде прийнято і відповідні рішення.

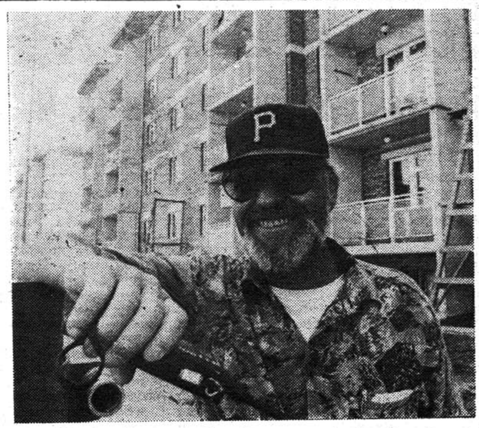
Цю проблему не розв'язати без поліпшення справ у сільському господарстві. Вжиті заходи дали змогу цього року вчасно і якісно провести весняно-польові роботи. Посіяно більше ярих культур, збережено площі озимих, уповільнився спад виробництва у тваринництві. Повсюдно стан посівів задовільний і це вселяє добрі надії. Переконаний, що трудівники села зроблять усе можливе, щоб забезпечити Україну продовольством.

І кілька слів на закінчення. Думаю, сьогодні головне — не стати на шлях підриву підвалин спокою, стабільності нашої держави. В основі її благополуччя, як і будь-якої країни, — праця людей. Не може бути багатою держава, якщо буде зменшуватися виробництво, якщо будуть падати його темпи. Звичайно, заклики в цей важкий час до праці у декого можуть викликати певну нервозність. Але якщо є такі, хто може запропонувати інший шлях, нехай запропонує. Я особисто іншого шляху не бачу.

І знову мушу сказати, що тільки спокій, злагода, праця можуть забезпечити нам нормальний розвиток і політичного, і економічного, і духовного життя. Якщо цього не буде, то все інше втрачає сенс. Нам важко. Але вірю, що разом переборемо всі труднощі. Як це робили в своєму історичному поступі інші народи.

У мене немає сумнівів, що у нашого народу вистачить мудрості, вистачить здорового глузду для того, щоб в Україні — державі, яка сьогодні користується повагою у світі, — не допустити руйнування того, що вже зроблено. Керуватися розумом, і тільки розумом, — це сьогодні найголовніше. Розраховую, що в ці нелегкі часи ми всі відчуємо високу громадянську відповідальність перед нашим народом, перед нашою державою, перед нашим майбутнім.

Дякую вам за увагу.

У місті Староконстантинівка Хмельницької області закінчується будівництво військового містечка. Генеральним підрядником будівництва виступила німецька фірма «Хохтиф», усі будівельно-монтажні роботи виконувала болгарська будівельна фірма. Керує будівництвом пан Том Шмідт. По закінченню будівництва всю техніку перевезуть до Новограда-Волинського, де в майбутньому також планується збудувати містечко.

Польовий стан

НАДХОДЯТЬ КОРМИ, ТЕЧЕ МОЛОКО

Зелені жнива на Херсонщині радують: вже заготовлено понад 110 тисяч тонн раннього силосу, 150 тисяч тонн сінажу, 18 тисяч тонн сіна. Ці показники набагато вищі від торішніх. Як вважають в обласному управлінні сільського господарства, вдалося закласти непогану основу для розв'язання кормової проблеми. Ось думки організаторів кормозаготівлі на місцях.

Володимир ЗАДЕРНОВСЬКИЙ, перший заступник глави Нижньосірогозької райдержадміністрації:

— З іншими районами нам, як то кажуть, тягатися важко, але ми теж не ликом шиті. Добре йде заготівля сіна, силосу. Збирати є що — 20 відсотків площі зайняті кормовими культурами. Попереду асоціація орендних колективів «Восток», де силосу запасли найбільше.

Олександр ГОНТАР, представник Президента в Білозерському районі:

— І в гіршi за погодними умовами роки наші господарства брали достатню кількість кормів. Тепер, коли пройшли дощі, коли кількість поливних земель зросла, а головне — поліпшилося їх використання, гріх скаржитися. Думаю, радгоспи «Молода гвардія», «Перемога», сільськогосподарське підприємство з Чорнобаївки може скласти конкуренцію будь-кому в області. Заглядаємо у завтрашній день, прагнемо повністю забезпечити себе кормами, причому візьмемо все і з першого, і з наступних укосів трав. Відрадно, що тваринники нині від кожної корови в середньому по району одержують майже по 10 літрів молока.

Віктор НІКІШЕНКО, начальник обласного управління сільського господарства:

— Все добре, але дуже непокоять нас «ножиці» в цінах. Скажімо, якщо тонна бензину коштує 1 мільйон карбованців, то тонна молока — всього 94 тисячі. Не можемо, вчасно розрахуватися за пальне, отже, тривога за долю зелених жнив щоденна. Боюся, щоб не зупинилися агрегати через брак бензину чи дизельного пального...

Іван КАЛИНИЧЕНКО.
Херсонська область.

До уваги уряду

МОНОПОЛІСТИ З ЛУЦЬКА

Єдине підприємство в Україні, що виробляє поліпропіленові й полістирольні плівки, а також етрольний лист для оправи окулярів — Луцький завод виробів із пластмас. Потужності заводу дають можливість випускати 3,5 тисячі тонн поліетиленової плівки, вкрай потрібної для сільських трудівників і всім тим, хто вирощує овочі в теплицях. Тільки ж купити цю плівку сьогодні в магазинах Волині практично неможливо. Не продається. Чому?

Головний інженер заводу Анатолій Головко відповів, що підприємство виробить її цього року лише... 50 тонн.

— Якщо по-чесному, то Україна в цьому році залишиться без поліетиленової плівки,— сказав відверто Анатолій Олексійович.— Бракує сировини, яку, в основному, ми одержуємо з Росії. Але й це не головна проблема. Ось поміркуйте: з багатьма підприємствами Росії ми зуміли налагодити прямі зв'язки на постачання потрібної нам сировини, та не можемо вчасно з ними розрахуватися. У Москві, наприклад, мертвим капіталом лежать 78 мільйонів заводських карбованців. Проблема: як перерахувати їх тому, кому потрібно? Час би уже нашому урядові внести ясність в цей питання. Навіщо нам шукати різних незаконних шляхів, щось придумувати, робити в обхід...

Підприємство — своєрідний монополіст з виробництва деяких видів продукції не лише в Україні, а й в СНД. Це — полістирол і поліпропілен. Замовників колектив має багато. Торік для московського заводу, що випускає автомобілі «Москвич», завод у Луцьку виробив і вчасно поставив різні деталі 88 найменувань. Цього року є замовлення на виробництво деталей 55 найменувань до «Москвича». Підприємство має можливість виробляти в рік 2,5 тисячі тонн гранульованого етролу, а виробляє лише 1,5 тисячі. Сировину для цього одержує із Саратовської області. А на оправу для окулярів у нас великий попит. Ось на заводі і «викручуються»: для «Москвича» роблять деталі, а Москва допомагає перерахувати гроші у Росію, придбати потрібну сировину.

— Але ж так довго продовжуватись не може,— розмірковував Анатолій Головко.— В будь-який час Росія може відмовитися від наших послуг. Зупиниться завод. Нам треба самим думати, як жити далі, щоб ні від кого не залежати. В цехах заводу стоїть унікальне устаткування відомих зарубіжних фірм «Брюкер», «Камф», «Райфенхойзер» (Німеччина), «Сельє» (Франція). Простоюють 170 пресів, що досі працювали на військовий комплекс. Маємо вільних 40 тисяч квадратних метрів виробничих площ. Є де розгорнутися виробництву. Порадившись з львівськими науковцями, вирішили організувати на нашому заводі виробництво фотополімеризаційних пластин «Фотопласт» для поліграфії України. Маємо підтримку з боку Державного комітету України з преси. Заплановано незабаром розпочати випуск експериментальної партії цих пластин.

І ще одна проблема, розв'язання якої матиме велике значення для всієї України, — організація виробництва на підприємстві поліетилентерефталатних (лавсанових) плівок. Галузь виробництва конденсаторів в Україні перебуває на межі зупинки через те, що в нашій державі немає лавсанових плівок товщиною від 3 до 20 мкм. А потреба в них — 1500 тонн на рік. У той же час на підприємстві є всі можливості для налагодження виробництва саме таких лавсанових плівок. Потрібен лише кредит у 25 мільйонів доларів США на придбання за кордоном спеціальної лінії для виробництва тонких поліетилентерефталатних плівок. Як бачимо, і в цій сфері виробництва завод хоче бути монополістом.

— А що в цьому поганого? — посміхнувся головний інженер.— Ми хочемо працювати, а під лежачий камінь і вода не тече. Треба ж комусь брати ініціативу на себе. Нам би хоч трошки допомоги з боку уряду.

Може, й варто до цих слів прислухатися?

Богдан БЕРЕКЕТА.
Волинська область.

Привітання Президента України

Шановні співвітчизники, жителі міста-героя Севастополя!

Сердечно вітаю вас із знаменною подією — 210-ю річницею з дня заснування вашого міста.

Його історія являє собою складне переплетення радощів і смутку, звершень і тяжких випробувань. Нинішній Севастополь пам'ятає і нестримний потяг до незвіданого давніх еллінів — засновників Херсонеса, і волелюбність та вроджену привітність русів — жителів християнського Корсуня, і витривалість та життєву снагу кочових народів, а також сміливі рейди славетних чайок запорізького флоту.

Севастополь для всього світу — це ще й символ мужності і героїзму, доблесті і звитяги його захисників — учасників першої та другої оборони міста.

Сьогодні Севастополь — невід'ємна частина України, поділяє з нею складнощі перехідного періоду.

У цей нелегкий час сподіваюся на вашу мудрість і зваженість, усвідомлення своєї відповідальності за долю прийдешніх поколінь, за нашу державу і вистраждану нею незалежність.

Добра вам і щастя.

Л.КРАВЧУК

* * *

Організаторам міжнародної виставки філателістів «ООНУКРФІЛА», яка проходить у Києві з ініціативи ООН та її поштової адміністрації, надіслав привітання Президент України Леонід Кравчук. «Експозиція виставки, її унікальні колекції, — говориться у зверненні, — це історія людства в його поступі до здійснення високих ідеалів». Президент України висловив впевненість у тому, що виставка стане вагомим внеском у справу міжнародного гуманітарного співробітництва.

Продиктовано в номер

Формоза — «економічне диво»

Саме так у всьому світі називають острів Тайвань (стара назва Формоза). Не дивлячись на несприятливі природні умови, валовий національний продукт тут досяг рівня 179 млрд. доларів США, доход на душу — 8813 доларів. За обсягом зовнішньої торгівлі Тайвань займає тринадцяте місце у світі, а за накопиченням іноземної валюти (80 млрд.доларів) — друге.

Ділова активність тайванців досить висока. На острові, який за площею рівний Голландії діє більш 84 тисяч торгових компаній і 78 тисяч промислових підприємств.

Останнім часом тайваньські ділові кола виявляють неабиякий інтерес до нового перспективного ринку — країн, які утворилися після розпаду СРСР. Особливо плідно розвивається співробітництво підприємців Тайваню з їх російськими колегами. Непідробний інтерес викликає й Україна. 16 — 18 червня представники ряду фірм і компаній острова «економічного дива» відвідають Київ. Мета їхнього візиту — пошук торгових партнерів, встановлення контактів з діловими колами України. Ділові переговори пройдуть 17 червня у конференц-залі Міністерства зовнішньоекономічних зв'язків. Будуть обговорюватись питання поставок автомобільного обладнання, різноманітних товарів для народу, медичного устаткування. А що цікавить тайванців? Те, на що вони бідні — чорні і кольорові метали, мідь, добрива, рибні відходи тощо.

Крісло для гостя

З'ясувалося — театр існує!

Сьогоднішній гість — студент третього курсу Київського театрального інституту, майбутній режисер, хоча слово «майбутній» — умовне, оскільки саме Дмитро Богомазов поставив спектакль «Чарівниця» за п'єсою «Безталанна» Карпенка-Карого. Чому саме цей спектакль?

— Ще на першому курсі я ставив уривок з цієї п'єси. Просто було цікаво, як справлюсь із цим текстом. Едуард Митницький подивився уривок і сказав: «Треба робити спектакль». І на третьому курсі відчув, що ніби готовий його поставити.

— Ваші батьки мають якесь відношення до театру?

— Жодного. Та й я спочатку вчився у КПІ...

— Скільки років?

— Три. На факультеті електронної техніки.

— І з електроніки — в режисуру?

— А чом би й ні? Зрештою, техніка — зовсім абстрактна річ. Ще донедавна я вважав, що театр — абстрактна річ, бо там образи, асоціації, а насправді, я згадую, люди, що займаються наукою — це найбільш абстрактні поняття. Недарма ж у Греції філософи виховувались математикою. Як на мене, це нормально.

— А чому після школи ви не відразу вступили до театрального інституту?

— А я не знав, що театр існує.

— Тобто як?

— Ось так. Ну, знав, що є якийсь драмтеатр, ніколи до нього не ходив. Жодного разу.

— Ніколи в театр не ходили, займалися технікою і раптом — режисура...

— Такий переворот відбувся. Дещо дивний. Не знаю... Лише на другому курсі КПІ в КВВ мене витягли на сцену, мені там так сподобалось, що потім пішов до самодіяльної театральної студії, а після армії вступав на акторський у Ленінграді, пройшов всі тури, а потім поїхав, вирішив зразу вступати на режисуру.

— А чому?

— Цікавіше.

— Режисура цікавіша?

— Так. Щось з чимось з'єднувати. Це дещо дивна професія. Недавно Штайн в одному з інтерв'ю сказав: «Я зрозумів, що я — недаровита людина. Я зрозумів, що можу лише з'єднувати щось із чимось...» Якщо це Штайн так говорить — людина із світовим ім'ям... А, може, почасти так воно й є. Тобто режисер — це такий собі Сальєрі, а актори, мабуть, Моцарти. Я не знаю, можливо, через рік я буду думати зовсім інакше, але зараз мені здається, що це саме так.

— Як ви вважаєте, ви дали кожному актору розкритися у цьому спектаклі?

— Гадаю, так, але не до кінця. Річ у тім, що стеля тут дуже високо. І таке враження після роботи, що зупинки немає. Я думав, що буде прем'єра, і я після неї так відпочину, ніби щось закінчиться, а насправді нічого не скінчилося. Я хотів відпочити, і актори втомилися, ми ж вісім місяців працювали над спектаклем.

— А ваш керівник, Едуард Митницький, як вам здається, задоволений вашою роботою?

— Мені не хотілося, щоб робили скидку на те, що я студент... Я розумів, що багато добрих слів, сказаних на мою адресу, з цим пов'язані... «Ось як він поставив українську класику...» Я б хотів, щоб не зважали на те, що я студент, що це українська класика. Мені цікаво було б зрозуміти, що я зробив. А не просто — дебютував і т.д.

— І як — зрозуміли?

— Поки що ні. Мені ніяк не вдається трошки відійти на відстань...

— Ви вважаєте, що вам колись це вдасться — подивитися відсторонено на власну роботу?

— Так, для цього потрібен чийсь погляд...

...Про спектакль, драматургію, культуру можна говорити довго. Надто з режисером, у якого є своє бачення, своє сприйняття. І надто про спектакль, який він поставив. Та, як на мене, краще просто піти і подивитися...

Розмову вела Леся ДУБОВА.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Гей, нуте, Гузарі...

Приватизація: «за» і «проти»

Сім'я відомих на Волині перукарів-модельєрів екстра-класу Гузарів відкрила у Луцьку приватний салон, який так і називається «Салон Гузарів». У затишному приміщенні, яке глава сімейства, заслужений майстер служби побуту України Михайло Гузар, його дружина Валентина, їхні дочка Валентина і зять Віктор взяли в оренду на п'ять років, роблять привабливими чоловіків, надають неповторної краси жінкам. Тут можна послухати музику, подивитись телевізор, зателефонувати знайомим, випити чашку міцної кави... Інтер'єр салону створений руками самого Михайла Васильовича, який за 28 років праці перукарем був неодноразовим переможцем республіканських та всесоюзних конкурсів. А ще він — дворазовий чемпіон України з риболовного спорту. При розмові признався: одного разу вдалося йому впіймати щуку вагою... майже 15 кілограмів. До речі, все сімейство Гузарів — члени всесвітньої асоціації перукарського мистецтва. Так що і зачіски в їхньому салоні — на рівні світових стандартів.

Богдан БЕРЕКЕТА.
Волинська область.

Вітаємо!

Юний фотокор ООН

В Сан-Пауло (Бразилія) з великим успіхом пройшла персональна виставка чи не самого юного фотографа на планеті — шестирічної донеччанки Насті Федоренко. Її закриттю керівництво всесвітньо відомої миротворчої організації СІСВ запропонувало українській дівчинці стати фотокореспондентом по Україні і надсилати свої репортажі для демонстрації під час сесій ООН. Настя, звичайно ж, дала згоду, хоча часу в неї обмаль: окрім фотографії дівчинка серйозно і не без успіху займається музикою.

Юрій ДОЦЕНКО,
Донецьк

Пам'ять

Бжезінський шукає коріння

Відомий американський політик, директор інституту стратегічних студій у Вашингтоні Збігнєв Бжезінський побував на Львівщині. Зокрема, в старовинному місті Жовкві, де на міському цвинтарі, за свідченнями архівів, поховано його прадіда. Віднайти могилу не вдалось. Проте Бжезінський пообіцяв поклопотатись в ЮНЕСКО про виділення коштів на реставрацію унікальних історико-архітектурних пам'яток у Жовкві...

А родина Бжезінських зараз відпочиває у Карпатах.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.
Львівська область

Вуса не обов'язкові

Рівненська газета «волинь» сповістила про набір до Лави Дитячого Козацького Товариства Рівненщини. Щоб стати членом ЛДКТР, мати вуса не обов'язково, але без гарного фізичного загартування, знання історії України, її культури, претендентам не обійтися.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.
Рівне.

Кримінальна хроніка

Харківський триллер

Пострілом з мисливської рушниці, а потім — ножовими ударами вбив всіх своїх родичів — дружину, тещу, сестру дружини з чоловіком і двох малолітніх дітей, як здавалося, цілком порядний сім'янин.

Вбивцю затримано. Розслідування веде прокуратура Харківської області. Відомо, що сімейний конфлікт виник на побутовому грунті. Після трагічної розв'язки злочинець подався до кінотеатру, де подивився індійський фільм, а вже потому зателефонував до міліції і здався.

Микола КОСИЙ.
Харків.

Знак біди

Збитки з неба...

Буковину знову зачепила своїм чорним крилом підступна стихія. Над рядом районів, зокрема Новоселицьким, Кельменецьким, Сокирянським, Заставнівським, Сторожинецьким та Герцаївським, пронеслися страшні зливи, що супроводжувалися градом. Пошкоджено та знищено понад 25 тисяч гектарів посівів сільськогосподарських культур. Потерпіли приватні городи, фермерські господарства.

Найбільше постраждав Герцаївський, недавно створений район, на території якого понівечено посіви кукурудзи, пшениці, овочів площею понад три тисячі гектарів.

Понищено овочеві насадження в спецгоспі «Дружба» Новоселицького району, що під Чернівцями, який спеціалізується на вирощуванні городини для обласного центру.

Збитки від стихії становлять понад 2,6 мільярда карбованців. Держадміністрація вишукує можливості, щоб надати невідкладну допомогу потерпілим господарствам та фермерам. Зокрема, їм виділено з ресурсів безкоштовно насіння сільськогосподарських культур, будівельні матеріали. Сільські трудівники пересівають понівечені площі, переробляють на корм те, що залишилося уцілілим.

Василь БАБУХ.
Чернівецька область.

Точка зору

У цій складній ситуації дуже важливо консолідувати всі здорові сили суспільства для зміцнення української державності. Тільки міцна держава зможе захистити своїх громадян. А громадяни України потребують захисту своїх прав і свобод.

Перед урядом постало і нині стоїть питання: «Реформи шляхом стабілізації чи стабілізація шляхом реформи?» Суб'єктивні і об'єктивні причини не дозволили Прем'єр-міністрові провести радикальні реформи, зрушити з місця приватизацію.

Настає кульмінаційний момент. Гостро постало питання: хто все це робитиме? Впевнений: потрібна виконавча влада не просто з особливими повноваженнями, а з надзвичайними повноваженнями проводити реформи.

Кожен має відчути себе господарем цієї землі, господарем власної долі і долі своїх дітей, зробити свій вибір: або самому розпоряджатися долею і жити у гідних людини умовах, або ж бути слухняним рабом, який чекає подачки від «доброго дядька зверху», який нібито може вирішити і зробити все за вас.

Деяким політичним силам вигідно зберегти нинішню ситуацію та існуюче напруження в суспільстві. Їм вигідно лякати людей приватизацією, ринком, капіталізмом. «Якщо у нас будуть багаті, то будуть і бідні», — кажуть вони. Ми вважаємо інакше: чим більше в нашому суспільстві буде багатих і людей, які живуть у достатку, тим менше у нас буде бідних.

ЗГУБНА БОРОТЬБА БІЛИХ І ЧОРНИХ

Це заявив президент Ліберальної партії України Ігор Маркулов у доповіді на першому з'їзді партії, що відбувся в Києві 3 червня цього року. Сьогодні ми пропонуємо вашій увазі статтю І.МАРКУЛОВА

Історичний досвід показав: у період глибоких змін у суспільстві та економічних криз тільки центристські сили здатні вивести на правильний політичний курс і забезпечити життєздатність держави. Потрібен соціальний орієнтир суспільства, в якому люди зможуть знайти свої ідеали, отримати можливість реалізувати свої цілі й бажання, достойно й по-людськи жити.

Сьогодні спроба шукати винних безглузда: винні ми всі. Згубна й безперспективна для народу безкінечна боротьба білих і чорних фігур на шаховій дошці, де розігрується політична карта України.

Сьогодні найголовніше: не допустити розбрату і конфліктів в суспільстві, знайти компроміс і повести діалог між усіма, хто бажає громадянського миру та міжнаціональної злагоди в країні.

Дуже важливо за цієї складної ситуації консолідувати всі здорові сили суспільства для зміцнення української державності. Тільки сильна держава зможе захистити своїх громадян. Громадяни України потребують захисту їхніх прав і свобод. Найважливіші серед них, на наш погляд, — економічна свобода, право бути власником.

Минуле треба залишити історії. Відмовитися від погляду на історію, як на політику, перекинуту в минуле. Лозунг «Хто не з нами, той проти нас» не просто небезпечний, він згубний для молодої української держави.

Думаю, було б помилкою з боку Верховної Ради не дати можливості створити сильну й ефективно діючу владу в цей важкий для України період. У ситуації, що склалася, необхідна авторитетна політична фігура, яка реально об'єднає навколо себе всі здорові сили і найрішучішим чином почне проводити в життя радикальні реформи. Народ, що обрав Президента, має право цього зажадати від нього.

Що стосується уряду й питання про те, чому за час його перебування при владі не вдалося стабілізувати ситуацію, зупинити падіння життєвого рівня, то я мушу сказати, що Прем'єр-міністр України Леонід Кучма — високоморальна, віддана справі, глибоко порядна людина. Саме ці його риси й були головною причиною моєї згоди стати головним радником Прем'єр-міністра. Однак, незважаючи на всі ці чудові людські достоїнства, величезний досвід керівника, Л.Кучма прийшов до влади без власної команди однодумців.

Перед урядом стояло і зараз стоїть питання:«Реформи через стабілізацію чи стабілізація через реформи?»

Суб'єктивні й об'єктивні причини, які мали місце в той період, не дозволили Прем'єр-міністру провести радикальні реформи, зрушити з місця приватизацію. Різко зросли ціни на енергоносії, що ще більше посилило інфляцію. Зробив свою справу й апарат чиновників на всіх рівнях управління.

Що ж до Верховної Ради: хоч би які правильні були позиції у Голови, неозброєним оком видно кланове лобування, яке підриває економічні реформи й серйозні політичні перетворення в суспільстві.

Тому, думаю, сьогодні недоцільне прийняття нинішнім парламентом нової Конституції та інших дуже важливих законів нашої держави. Президент може скликати для цього Конституційні Збори.

Отже, настає кульмінаційний момент. Гостро постало питання: що робити в цій ситуації? Головний наголос у проведенні реформ треба зробити на тому, хто буде все це робити?

Певен, потрібна виконавча влада не просто з надзвичайними повноваженнями, а з надзвичайними повноваженнями проводити реформи.

Для того, щоб пішли економічні реформи, потрібні певні умови. Головні серед них — приватизація та передавання землі на ринок. Але прийняті Парламентом закони зведені нанівець. Депутати готові стояти на смерть, щоб не припустити приватної власності. Змінити систему управління державою неможливо без зміни співвідношення приватної власності й державної. Потрібно замінити вертикальну адміністративно-командну систему на горизонтальну систему управління інтересами. Ми маємо спершу чітко визначити: що хочемо робити. Тобто: яку державу хочемо будувати? Державний капіталізм, який дозволить армії адміністративних чиновників і далі плутати власну кишеню з державною, або ж — створити постіндустріальне суспільство, де кожен громадянин України отримає право бути причетним до управління державою і розподілу прибутку; де буде покладено край безвідповідальному розбазарюванню чиновниками та управлінцями національного багатства України.

Народ, тобто кожен виборчий округ, повинен зажадати пояснень від своїх народних депутатів: наскільки їх позиція у Верховній Раді відповідає думці виборців. І тут ми підходимо до головного. Таку систему контролю, через яку народ у всіх цивілізованих країнах здійснює управління державою і реалізує свою владу, може й повинна дати пропорційна система виборів на багатопартійній основі. Вона суворо контролює депутатів від партій. Дає чіткий механізм відкликання їх в разі відходу від політики тієї партії, депутатом від якої він є. Таким чином, буде конкуренція партійних програм, а народ вибере кращу.

ВИСНОВОК: якщо ми хочемо реальних результатів реформ, яких так чекає народ, то уряд, отримавши повноту влади, повинен опиратися на певну політичну силу, здатну забезпечити всі необхідні умови для проведення цих реформ.

Якщо ж політичні амбіції переважатимуть над економічними інтересами України, то тут доречно нагадати, що бездоння не лише попереду, але й позаду. Й нікому сьогодні, жодному соціальному прошарку не доведеться розраховувати на благополуччя завтра без реального внеску власних сил і енергії в економічні реформи.

Кожна людина має відчути себе господарем цієї землі, господарем власної долі та долі своїх дітей, зробити свій вибір: або самому розпоряджатися долею і жити в гідних людини умовах, або бути слухняним рабом, який очікує подачки від «доброго дядька нагорі», що ніби може вирішити й зробити все за вас.

Світ не йшов тим шляхом, яким ішли ми. То йдімо ж нарешті в ногу з цивілізованим світом.

Декотрі впливові сили суспільства просто спекулюють і прикриваються народом у своїх затіях. «В ім'я народу, на благо народу» — ці гасла нам добре знайомі. З їх допомогою «дбайливці» народу виступають проти реформ, використовуючи дешеві прийоми та популістські заклики з однією лише метою — усунути народ від участі в управлінні державою, ізолювати його від отримання прибутку, ним же створюваного.

Цим політичним силам вигідно зберегти нинішню ситуацію та наявне напруження в суспільстві. Їм вигідно лякати людей приватизацією, ринком, капіталізмом. «Якщо в нас будуть багаті, то ви будете бідні», — кажуть вони. Ми вважаємо інакше: чим більше в нашому суспільстві буде багатих і людей, котрі живуть у достатку, тим менше в нас буде бідних.

Постає питання: як за такого підходу захищені інтереси невиробничої сфери? Тобто усіх тих, хто перебуває на бюджетному забезпеченні: вчителів, лікарів, працівників культури й мистецтва, пенсіонерів, тих, хто вчиться, студентів, військовослужбовців, працівників внутрішніх справ, служби національної безпеки, дипломатичного корпусу, інвалідів та інших? Саме у цих категорій людей є сумніви: під час роздання землі, державвласності, розвитку підприємництва та фермерства, в період здійснення реформ чи не залишаться вони обділені?

І це якраз те саме хворе місце, на яке тиснуть політики, що блокують реформи. Я повинен сказати, що до нинішнього економічного краху, цілковитого зубожіння соціальних верств суспільства ми прийшли сьогодні саме тому, що по-справжньому реформи й не починались. Лібералізація цін, що пройшла без приватизації, — одна з головних причин інфляції.

На Заході артисти, інженери, вчителі, творча інтелігенція, професіонали-лікарі, офіцери армії й поліції — люди з достатком. Вони не лише мають високі заробітки, але й у змозі залишити спадок своїм дітям та онукам. А інваліди, пенсіонери оточені особливою турботою суспільства й не почуваються людьми за бортом життя.

Противникам реформ в Україні професіоналізму не позичати. Одним точним ударом, граючи на найболючіших точках, використовуючи труднощі, які ми переживаємо сьогодні, вони відсікають цілі верстви населення не лише від участі в перетвореннях, але й від розуміння необхідності цих перетворень.

І головним інструментом у політичному лобуванні в період гальмування реформ є високопрофесійне володіння важелями управління імперією страху, що існувала на території колишнього Союзу. Цей страх і сьогодні тяжіє над нашим народом.

Так, інтелігенція, соціально незахищені верстви населення зараз стримано ставляться до реформ. І ця стриманість помітна в суспільстві: це люди, до думки яких прислуховуються, її поважають.

Інтелігенція в очікуванні: з ким іти, на кого розраховувати, кому вірити.

Точка зору

Треба допомогти інтелігенції вступити в процес реальних реформ і розділити повноту відповідальності за результати цих реформ.

У інтелігенції сьогодні нема іншої можливості, крім як мобілізувати свої сили і через організовану політичну структуру висувати програмні вимоги до всіх органів влади.

Слід залучити інтелігенцію до економічної реформи і інвестувати треба в інтелектуальний потенціал в першу чергу. Ліберальна партія бере на себе зобов'язання під гарантії уряду забезпечити інвестиції в реальні соціальні програми. Ці суми можуть бути значні.

Кошти будуть направлені на медицину, сферу освіти, мистецтво, спорт, фундаментальні і прикладні науки.

Оголосивши головним політичним гаслом незалежність України, що є частиною загальної економічної кооперації країн СЕВ і колишніх республік Союзу, певні сили пішли на розрив господарських зв'язків, у результаті чого більшість підприємств України стали банкротами. І за цих умов почав діяти синдром заборон. За товарного дефіциту, що склався, і повної ізоляції України через імпортно-експортне мито та інших обмежень, за відсутності механізму насичення ринку товарами різко піднялися ціни, купон почав стрімко падати щодо рубля і долара.

За такої ситуації окремим політичним і промисловим лідерам зручно залякувати суспільство тим, що завтра трудовий народ піде з вилами, усе змете на своєму шляху. І тому вони пропонують відновити колишній порядок, ввести жорстокі заходи щодо відновлення народного господарства.

У той же час вони вперто займаються антинародною діяльністю. Слухаючи ось таких «турботливих опікунів», люди піддаються впливу. Цими та іншими чинниками починають залякувати навіть реформаторів.

Засоби масової інформації вводять людей в повну оману, підривають віру народу в свої власні сили. І настає момент, коли народ відчуває власне безсилля перед процесами, що відбуваються. А це викликає суспільну депресію, психологічний злам.

Небезпечно, коли всі отримують інформацію з одного джерела. З одного каналу державного телебачення. Потрібна альтернативна система інформації. Повнота інформації і доступ до неї мають бути всеохопними в будь-якій дійсно демократичній державі.

Доля реформи напряму залежить і від позиції робітників, від людей найманої праці. Праця — це власність робітника. Ми за те, щоб захистити і цю власність. Треба констатувати, що людина, яка все життя працювала, сьогодні залишилася ні з чим. Вона ледве зводить кінці з кінцями. Нинішній рівень заробітної плати за умов інфляції і зростання цін забезпечує тільки злиденне існування.

І тут робочій людині підкидають ідею, що винні комерційні структури, що реформи пішли не тим шляхом, що навіть за Брежнєва жилося краще. Це відомі прийоми старої пропаганди, до яких вдаються ті, кому вигідно якомога довше зберегти нинішній економічний хаос, щоб ловити рибку в каламутній воді.

Різноманітні прокомуністичні організації намагаються викликати у робочої людини ностальгію за колишнім соціалізмом. В цьому разі дозвольте нагадати блискучий афоризм Уїнстона Черчілля: «Головний недолік капіталізму — нерівний розподіл благодіянь, а головна перевага соціалізму — рівний розподіл злиднів».

Я і мої однодумці впевнені: повернення до старого бути не може. В України лише один шлях — перехід до ринкової економіки, через радикальні реформи.

Ми без суєти, спокійно чекали реформи. Наше чекання було таким активним, що ми зуміли проаналізувати потенціальні можливості владних структур, намагалися брати в них участь. На жаль, ми не мали достатніх сил, щоб вплинути на ситуацію. Звичайно, ми не можемо порушити класичний стиль лібералізму і тому в своїх методах партійної діяльності не намагалися вплинути на процес мітингами і галасливими кампаніями. Бо незалежну Україну кавалерійським наскоком, з вигуками «ура» не створити.

Щоб вплинути на цей процес, потрібна авторитетна політична сила, з якою рахуватимуться владні структури.

В основу демократії необхідно класти створення правової держави. Лише вільні люди можуть створити правову державу. Щоб бути вільним, треба підкорятися законам.

І тепер ми підходимо до ключової позиції: порушення прав людини. Якщо закони спрямовані проти громадян і не забезпечують умови для створення ринкової економіки, усі спроби реформувати суспільство будуть марні.

Нинішня економічна діяльність неминуче пов'язана з порушенням тих чи інших законодавчих актів, як у державному секторі, так і в нових господарських формуваннях.

Дозвольте запропонувати наше бачення першочергових економічних кроків незалежної держави Україна. Сьогодні інфляція продовжує знедолювати народ України. І зупинити цей процес неможливо без створення потужної банківської системи і задіяння кредитного механізму.

Українська банківська система повинна ввійти до світової банківської системи. Треба відкрити представництва авторитетних світових банків на території України. Без створення ринку капіталів не слід починати економічні реформи. У найближчі місяці ввести свою національну валюту.

Але перш ніж вводити валюту, щоб гривня не перетворилася в новий купон, чи щось гірше, треба виробити комплексно-системний підхід. Було б злочинно вводити нову грошову одиницю без фінансового забезпечення у вигляді стабілізаційного фонду. За нашими обрахунками він може скласти до 5 мільярдів доларів США. Ми в цьому напрямку працювали довго і копітко і сьогодні можемо авторитетно заявити, що джерело формування стабілізаційного фонду нами знайдено. Це означає, що гривня може стати вільно конвертованою валютою.

З ініціативи Ради з альтернативної економіки України і розпорядженням Кабінету міністрів створюється міжнародний інвестиційний банк України, який також покликаний забезпечувати солідні інвестиційні і кредитні валютні ресурси для України. Але вони не можуть бути віддані державному сектору економіки. Увесь цей потенціал може бути загублений, якщо Україна не почне приватизацію держвласності. Це приватні західні капітали, які можуть бути передані тільки приватному сектору. Тобто ми створюємо фінансову базу для розвитку підприємництва в Україні.

Тому ми так настійливо вимагаємо негайно приступити до створення законодавчої бази для розвитку ринкової економіки. Це дозволить в найкоротші строки забезпечити з допомогою західного капіталу і великі кредитні ресурси для товарної емісії в період введення національної валюти.

Велика кількість товарів неодмінно зіб'є ціни на споживацькому ринку. Сьогодні ми вас можемо запевнити, що достатньо детально розроблені всі тонкощі, оскільки була велика підготовка. Ми розробили і заходи з соціального захисту населення в перехідний період. Один з найбільших проектів спільно з Міністерством оборони: зняття протягом півтора року квартирної черги військовиків української армії. Не можна допустити розвалу армії у зв'язку з тим, що офіцери не можуть бути забезпечені побутовими умовами. Мова йде про 80 тисяч квартир. В бюджеті немає грошей на ці потреби. Ця сума складає понад трильйон карбованців. Ми можемо забезпечити через комерційні структури цю суму для розв'язання конкретного завдання в ім'я збереження незалежності України. Армія отримає квартири. Тобто, оцінюючи ситуацію в Україні, скажу, що вона не така вже й плачевна, не така безвихідна за розумного ставлення до цих проблем.

Ринкова економіка починається тоді, коли в країну товар ввозять, а з країни — вивозять. Для розвитку торгівлі потрібна розвинена інфраструктура: дороги, транспорт, зв'язок тощо.

Сьогодні ми вважаємо стратегічно важливим продовжити європейські автобани на нашій території, а також забезпечити вихід України на східні ринки. Це, в свою чергу, тягне за собою будівництво готелів, кафе, ресторанів, десятків тисяч заправочних станцій та інших об'єктів сервісу.

З усією відповідальністю хочу запевнити, що нами розв'язано питання залучення фінансів для реалізації програм будівництва автобанів на Україні. Для цього проекту необхідно майже 6 мільярдів доларів США.

Якщо уряд, Верховна Рада та інші відповідні організації проявлять мудрість і не будуть заважати цьому, то через 6 місяців партія забезпечить відкриття фінансування і цього проекту. Ці 6 місяців будуть потрібні для оформлення відповідних документів. Ми звертаємося до Президента, Верховної Ради, Уряду, щоб партію підтримали в цьому життєво важливому питанні.

Є програма і щодо морських портів, які можуть шляхом транспортування вантажів з країн СНД забезпечити валютний приплив.

Ми працюємо над встановленням зв'язків комерційних структур з провідними корпораціями світу з метою створення власної сучасної автомобільної індустрії в Україні. В межах більш як 200 мільйонів доларів відкрито фінансування для першої стадії здійснення цього проекту. Ми вважаємо за доцільне розташування комплексу автомобілебудування в Донбасі, що забезпечить зайнятість населення, оскільки там гостро стоїть питання закриття збиткових підприємств.

Велика програма пропонується з перероблення сільгосппродукції. Сума внесків складе сотні мільйонів доларів. Вона зорієнтована на зміцнення фермерських господарств, на створення дрібних переробних підприємств і сільгоспкооперативів. Цей проект здійснюється спільно з найбільшою американською компанією «ЕДМ».

Ми також сприяємо співробітництву українського бізнесу для здійснення проектів з такими дуже відомими компаніями, як «Дженерал моторс», «Філіп Моріс», «Крафт», «Кон Агро», «Піонер» та багатьма іншими.

Ми, лібералі, відкриті перед народом України. Ми маємо намір вірно служити народові України і докладемо максимум зусиль, щоб бути доступними і зрозумілими і робітникові, і підприємцеві, і директорові, і владним структурам.

Ми маємо намір зміцнювати свої лави армією чесних людей, які готові служити Україні, і спираємося на здобутий досвід світової практики. Ми знаємо, що в Україні чимало невикористаних талантів, які потребують самореалізації. Тут було б доречно нагадати блискучий досвід історії: японський феномен, який цілком і повністю побудований на ліберальних принципах. В Японії понад 30 років керівною партією є ліберально-демократична партія, завдяки розумній політиці якої на руїнах Хіросіми та Нагасакі японці змогли побудувати квітучу державу, інтегрувати свою економіку в світову.

Україна має блискучі можливості використати цей досвід. Ми віримо у розум, ми віримо в прекрасне майбутнє України і готові самовіддано попрацювати ради нього.

Ігор МАРКУЛОВ,
голова Ради з альтернативної економіки при Кабінеті міністрів України, головний радник Прем'єр-міністра, президент Ліберальної партії України.

Точка зору

Різні прокомуністичні організації намагаються викликати у людини праці ностальгію за колишнім соціалізмом. В цьому разі дозвольте нагадати блискучий афоризм Уїнстона Черчілля: «Головна вада капіталізму — нерівний розподіл благодіянь; а головна перевага соціалізму — рівний розподіл нестатків».

Я й мої однодумці впевнені: повернення до старого бути не може. В Україні тільки один шлях — перехід до ринкової економіки, шляхом радикальних реформ.

Якщо закони спрямовані проти громадян і не забезпечують умов для створення ринкової економіки, усі спроби реформувати суспільство марні.

Один з великих проектів спільно з Міністерством оборони: зняття за півтора року квартирної черги військовослужбовців української армії. Йдеться про 80 тисяч квартир. У бюджеті немає грошей на ці потреби. Ця сума становить понад трильйон карбованців. Ми в змозі забезпечити через комерційні структури цю суму для розв'язання конкретного завдання в ім'я збереження незалежності України.

Ми, лібералі, відкриті перед народом України. Ми маємо намір вірно служити народові України і докладемо максимум зусиль для того, щоб бути доступними і зрозумілими і людині праці, і підприємцю, і директору, і владним структурам.

Ми віримо в розум, ми віримо в прекрасне майбутнє України і готові самовіддано попрацювати задля нього.

Співробітництво

2. «СНЕКМА» ПОЧИНАЄ І ...

Ще раз переконалася, як у світі все взаємопов'язане. Ще учора здавалося, що наші проблеми — це наші проблеми. Ну що до них «Снекмі» — фірмі хай навіть зі світовим ім'ям, з найпотужнішими двигунами і з її благополучним життям? З'ясувалося, що це не так. Проголосили себе відкритим суспільством, прагнете світового співтовариства — дотримуйтесь правил гри: не псуйте екології, не випускайте невдатних машин, живіть по-людськи. Тож, виходить, що вже не лише нам важко переживати наші розподіли і відокремлення, будувати суверенітети, і бути їм відвідними. Виявляється, аж ніяк не простіше збагнути це і тим, хто традиційно був «по той бік». Бо те, що для нас існує в категорії почуттів, вони вимірюють категорією доцільності.

Маркетингова служба «Снекми» навела цікаві цифри. Наприклад, такі: на 100 тисяч чоловік, зайнятих у світовому моторобудуванні (без країн СНД) припадає 85 відсотків світового ринку, а в країнах СНД на 250 тисяч чоловік — лише 15 відсотків. Урядам цих країн, — зауважив директор з маркетингу «Снекми», — слід розв'язувати цю проблему. І відомо як. Варто лише ознайомитися з виробництвом «Снекми», як стає зрозуміло: слід, ще й як слід.

Мабуть, буду не оригінальна, коли розповім про аптечну стерильність і білі перекриття та підлоги у складальних цехах, де робітники працюють у білих комбінезонах і де на кожного з них припадає по 150 квадратних метрів площі. Про роботів, що виконують найвитонченіші та найточніші операції, які людині вже й не збагнути. Про інше найновітнє обладнання, яке спочатку з'являється у «Снекмі», а вже тоді на інших підприємствах. Проте, думаю, це хоч трохи пояснить причину такого величезного розриву у цифрах, які навів директор з маркетингу.

І все ж, незважаючи на це, інтерес і до Росії, і до України у «Снекми» неабиякий. Спеціалісти фірми побували чи не на всіх моторобудівних заводах і вирішили, що найперспективніший шлях співробітничати з тими з них, де випускають двигуни, схожі на їхні. Причому, як заявив президент фірми Ренон Жерар, не для проведення односторонньої політики, орієнтованої на імпорт, а для довгострокового партнерства. В аеронавтиці не існує програм, розрахованих на короткий термін. Тому ми хочемо випускати двигуни разом з українськими партнерами і для її внутрішнього ринку, і для міжнародного.

Переговори з запорізьким моторобудівним заводом поки що не дали якихось результатів. Щоправда, французи, з одного боку, розуміють українських колег: за відповідних умов вони здатні були б самостійно випускати свої двигуни. Але ж і для них не секрет — обсяги виробництва у запоріжців зменшилися на третину. А між тим «Снекма» і не претендує на головну роль, згодна виконувати певні обсяги робіт, бути субпідрядником. Хоча, треба бути відвертими, проблем і тут вистачить, особливо із сертифікацією виробництва, контролем і гарантіями якості відповідно до західних стандартів. Тож, очевидно, слід починати все ж з використання місцевих матеріалів і технологій.

Відзначу цікаву деталь: скільки і хто б не говорив у «Снекмі» про співробітництво, жодного разу я не відчула зверхності чи поблажливості щодо українських підприємств. А на запитання про ставлення до кризи в українській економіці представник «Снекми» у Москві Жан-Бернар Руле, який повсюди супроводжував журналістів, зауважив: «У нас теж колись були чорні дні. Ми справилися з проблемами. То хіба ви гірші?»

Звичайно, у партнерстві з Росією «Снекма» пішла набагато далі. Ми ж поки що маємо два «Боїнги» з французькими двигунами, які придбали «Авіалінії України». Якщо піти таким шляхом, то чи не призведе це до розвалу української авіапромисловості?

— Ні, — заперечили мені наші авіатори, — це змусить моторобудівників думати і працювати інтенсивніше. Адже ми не купуватимемо літаки з двигунами низької економічності. Як кажуть англійці — ми не настільки багаті, щоб купувати дешевий товар.

А що думає з цього приводу директор зі збуту продукції «Снекми» у країнах Східної Європи та СНД Жан-П'єр Вернон, який вважає себе мало не за киянина, — так часто доводиться йому бувати у столиці України?

— Треба бути реалістами, — говорить пан Вернон. — Думаю, що «Снекма» і «Авіалінії України» мають взаємний інтерес. Якщо я, приміром, купую пару взуття, то дивлюся, щоб воно було високоякісним, красивим, зручним, щоб довго носилося. Поносив, переконався, що не помилився у виборі. І хоч продавець не зробив мені подарунок, бо я заплатив за товар, однак у нас складаються гарні, довірливі відносини. І я до нього повернусь. Можливо, він зробить для мене знижку, а, може, взагалі продасть дві пари, але за ціну однієї.

Тож цілком імовірно, що так складаються відносини і з Запоріжжям, і з КБ Антонова в Києві, яке ми недавно відвідали. Не треба поспішати. Ми придивляємося одне до одного, обговорюємо проблеми, шукаємо варіанти співробітництва. «Авіалінії України» придбали літаки з нашими двигунами? Чудово. Ми зорганізували для них відмінний сервіс, ми навчаємо людей, як з ними обходитися. Щоб одержати урожай, слід засіяти поле. От «Снекма» зараз цим і займається.

— А як складаються відносини «Снекми» з українськими партнерами?

— Це тільки початок нелегкого шляху. Ми разом будуємо і в наших відносинах немає учителя і учня. Тим більше, що жоден з нас не досягнув досконалості. І якщо на цьому шляху, скажімо, «Авіалінії України» почнуть одержувати прибуток, то ми разом вип'ємо шампанського.

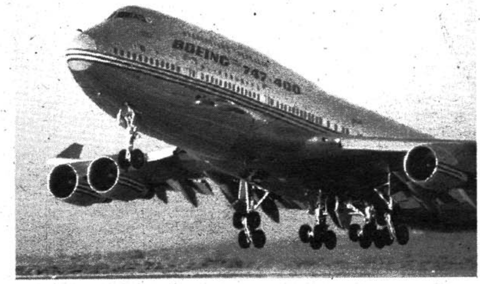
— Вважайте, що поле ви засіяли. Яким буде наступний крок?

— Зміцнювати спілку «Снекма» — «Авіалінії України» — «Боїнг», що ми її створили. І йти далі. Якщо компанія «Авіалінії України» буде передовою і вдома, і на Заході, то «Снекма» теж вважатиме себе причетною до цього. Отака мета...

А може й справді — не треба поспішати? Чи не тому маємо так багато розчарувань, що захотіли за мить зірвати плоди цивілізації, які інші в трудах вирощували протягом життя кількох поколінь? Хоч як прикро, але доводиться з цим погоджуватися. Як і відкривати для себе те, що, здавалося, було вже відоме. Скажімо, про працю комуністичну і капіталістичну — поняття, які «Снекма» спростовувала без будь-яких ідеологій. Про що і йтиметься в наступній публікації.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Київ — Париж — Київ.

На знімку: двигуни «Снекми» підіймають у небо американський «Боїнг-747».

До підсумків візиту

«Я ДОБРЕ РОЗУМІЮ ПРОБЛЕМУ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ»

Ця фраза, висловлена федеральним канцлером ФРН Гельмутом Колем, стосувалася однієї з обговорених галузей, але була характерною для всього комплексу питань, які розглядалися під час його візиту до Києва. За два дні переговорів сторони зуміли розглянути широке коло проблем і завдячуючи відкритому щирому діалогу добре розуміли, хто чого прагне, і що від цього матиме.

Перш за все, як німецькі так і українські представники наголошували на потребі глибокої економічної співпраці двох країн, яка продиктована взаємним інтересом, а також історичними традиціями. При цьому Г. Коль згадав: голова правління фірми «Сіменс» розповідав йому про діяльність цього підприємства в Україні ще 100 років тому. Важливою ознакою стало те, що кураторами процесу інтенсифікації економічних взаємин будуть міністри економік наших держав.

Найближчим часом підписані у Києві документи про широкомасштабне співробітництво будуть також підтверджені конкретними проектами, які можуть буди укладені під час візиту в Україну групи німецьких бізнесменів «середнього класу». Під час переговорів зверталася увага й на те, що нинішня ситуація сприяє об'єднанню технологічних можливостей німецької економіки та українських інтелектуальних сил і природних ресурсів. Водночас це відіграє позитивну роль у підвищенні конкурентоспроможності товарів. Бюро відповідних економічних представництв, які відкриються у Києві і Бонні, подаватимуть допомогу для ділових контактів бізнесменів. Для України важливе й те, що федеральний канцлер пообіцяв звернутися до колег з ЄС щодо відкриття європейських ринків для українських товарів. Значним кроком буде співпраця в галузі конверсії, безпеки ядерних електростанцій, транспорту, охорони навколишнього середовища. Окрім того, Німеччина подасть Україні експертну допомогу.

Розмови, які відбувалися між Г. Колем й українськими керівниками, визначили й коло можливого співробітництва у політичній сфері. Так федеральний канцлер заявив, що обговорюватиме ситуацію, яка склалася в Україні під час зустрічі «сімки» в Токіо. Це сприятиме розриву «пояса непорозуміння», який склався останнім часом в Україні з деякими країнами. Переговори також підтвердили, що Німеччина для нашої держави є оптимальним партнером. Співробітництво з ФРН згодом дасть можливість Україні приєднатися до європейського поїзда. Г. Коль наголошував на тому, що нам треба інтенсивно шукати приєднання до європейських процесів і зголоситися у цьому допомагати. Він також підкреслив (і це є співзвучним українській позиції): щодо перебудови структур європейської безпеки Європі треба шукати нових рішень. Німецька сторона підтримала думку: хто хотів би територіальних змін, той розкриває торбу, яку може і не знати як потім зав'язати. Можливо, така позиція ФРН вплине і на деякі проімперські сили в Москві, які висловлюють територіальні претензії до нашої держави. Слід сподіватися, що конкретними кроками буде підтверджено тезу у Декларації про готовність Німеччини підтримувати Україну у виконанні її зобов'язань щодо роззброєння.

Приємною звісткою стало повідомлення щодо підписання угоди про направлення німецьких спеціалістів у вищі навчальні заклади нашої країни. Проте залишилося не повністю розв'язаним питання про статус німців, які мають переселитися на південь України. Чомусь сторони обійшли увагою такий важливий документ як угода про взаємний захист і статус військових поховань.

Доводиться сподіватися, що представники урядів двох держав ще опрацюють список документів, які згодом будуть підписані і втілені в життя. Як тече вода в синє море, так і взаємини між Німеччиною і Україною мають бути взірцем добросусідських відносин.

Тарас ПЕТРІВ.

Власкори повідомляють

Душанбе

ОПОЗИЦІЯ ПЕРЕД ЛИЦЕМ ФЕМІДИ

У Верховному Суді Таджикистану почався судовий розгляд у справі опозиційних партій і рухів. Їх звинувачують у порушенні норм чинного законодавства, що, на думку Генерального прокурора республіки, є підставою для припинення їхньої діяльності.

Зокрема, опозиції (Демпартія, Ісламська партія відродження) звинувачуються у створенні військових формувань улітку минулого року, їм також можуть пригадати руйнування пам'ятника Леніну в Душанбе і незаконне — під дулами автоматів — усунення від влади Президента Набієва.

Звинувачення на адресу опозиції прозвучало ще кілька місяців тому, але суд не міг розпочатися через нез'явлення відповідача. Зараз прийнято рішення проводити розгляд незалежно від того, прийдуть уповноважені цих партій і рухів чи ні. Як і треба було чекати, вони не прийшли. Більшість лідерів опозиції перебувають зараз у Москві або в країнах Сходу, перш за все в Афганістані, де недавно було сформовано уряд Таджикистану в екзилі.

Юрій КУШКО.

Мінськ

І ЗНОВУ СТУДЕНТСТВО ВИРУЄ

До перших днів нинішнього літа білоруське студентство практично не вирізнялося в політичному житті республіки. Та ось 8 червня біля Будинку уряду з'явилися пікетники — Об'єднання білоруських студентів вивело своїх членів на тривалу акцію протесту проти ряду рішень Верховної Ради. Їхні основні вимоги зводяться до такого: призначити референдум з питань про розпуск парламенту й проведення нових виборів, збереження статусу білоруської мови як єдиної державної та закріплення цього в Конституції.

Віктор ХОРОШКО.

Справи кримінальні

У БІШКЕКУ ЗААРЕШТОВАНО ЛЮДОЖЕРА

Міліцейський патруль затримав серед ночі підозрілого типа. Під час огляду того, що було в його валізі, патрульні виявили людську голову та руки. Через деякий час в одному з міських парків було знайдено і труп розчленованої людини.

У ході перших годин слідства встановили, що підозрюваний — психічно хвора людина, яка була на обліку в психдиспансері з 1986 р. За словами самого каннібала, до нього «прийшло видіння», і він вирішив скуштувати людського м'яса. Півтори години він вистежував жертву й нарешті помітив чоловіка, який збирав пляшки в одному з парків міста. Вбивши бідолашного, людожер вирушив шукати місце, щоб «поласувати»... Слідство не виключає, що це вбивство було не першим у новоявленого канібала.

Євген ДЕНИСЕНКО.

ДЕКРЕТ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Про лібералізацію зовнішньоекономічної діяльності

З метою лібералізації зовнішньоекономічної діяльності й стимулювання експорту вироблених в Україні товарів Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Внести до декретів Кабінету Міністрів України такі зміни і доповнення:

1) у Декреті Кабінету Міністрів України від 26 грудня 1992 року № 16-92 «Про встановлення спеціального режиму експорту окремих видів товарів»:

а) статтю 1 доповнити абзацом такого змісту:

«Дія цієї статті не поширюється на експорт давальницької сировини та виготовленої з такої сировини готової продукції, яка належить іноземному суб'єкту зовнішньоекономічної діяльності»;

б) у додатку до Декрету:

цифри «2701—2704» замінити цифрами «2701, 2702, 2704», а слова і цифри «Нафтопродукти, масла та інші продукти нафтопереробки 2707, 2710» словами і цифрами «Нафтопродукти, масла та інші продукти нафтопереробки 2707, 2710, крім 27.07 10900, 40000, 50910, 50990, 91000, 99110, 99300, 99500, 99700, 99990»;

доповнити додаток словами і цифрами «Нафта сира 27.09»;

2) у Декреті Кабінету Міністрів України від 31 грудня 1992 року № 25-92 «Про державне регулювання виробництва, торгівлі, експорту спирту, напоїв з його використанням і торгівлю тютюновими виробами» статтю 3 викласти в такій редакції:

«3. Експорт спирту етилового з харчової сировини, горілчаних, лікерних, коньячних виробів може здійснюватися лише суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності, спеціально уповноваженими на те Кабінетом Міністрів України»;

3) у Декреті Кабінету Міністрів України від 11 січня 1993 року № 3-93 «Про вивізне (експортне) мито у 1993 році» змінити ставки вивізного (експортного) мита у 1993 році, виклавши їх у редакції, що додається;

4) у Декреті Кабінету Міністрів України від 11 січня 1993 року № 4-93 «Про Єдиний митний тариф України» абзац другий статті 2 викласти в такій редакції:

«Мито не стягується при ввезенні товарів за рахунок коштів Державного валютного фонду України, республіканського (Республіки Крим), місцевих валютних фондів, іноземних кредитів, що надаються під гарантію Кабінету Міністрів України, а також при ввезенні засобів захисту рослин і тварин, калійних і фосфатних добрив та при отриманні організаціями гуманітарної і технічної допомоги, що визначаються Кабінетом Міністрів України».

5) у Декреті Кабінету Міністрів України від 12 січня 1993 року № 6-93 «Про квотування і ліцензування експорту товарів (робіт, послуг)»:

а) у статті 1:

абзац четвертий після слів «в межах отриманих ними квот», доповнити словами «або за міжурядовими угодами, державними контрактами, державними замовленнями в обсягах, затверджених Кабінетом Міністрів України»;

абзац сьомий викласти в такій редакції:

«ліцензії видаються суб'єктам підприємницької діяльності на підставі отриманих ними квот або гарантування сплати вивізного (експортного) мита при перетинанні товаром митного кордону України»;

доповнити статтю абзацами восьмим, дев'ятим і десятим такого змісту:

«сплата вивізного (експортного) мита може здійснюватися суб'єктами підприємницької діяльності шляхом видачі простого векселя з відстроченням платежу на термін виконання експортного контракту, але не більш як на 90 календарних днів з моменту заповнення вантажних митних декларацій. Порядок видачі, обліку і пред'явлення до оплати зазначених векселів установлюється Міністерством фінансів України за погодженням з Міністерством економіки України;

при визначенні розміру мита митна вартість товару, що передбачена в контракті, перераховується в національну валюту України за поточним курсом Національного банку України на день сплати мита;

експорт товарів (робіт, послуг), який здійснюється для погашення заборгованості за іноземними кредитами, наданими під гарантію Кабінету Міністрів України, або іноземними кредитами, отриманими за індивідуальними ліцензіями Національного банку України, не обкладається вивізним (експортним) митом»;

б) внести зміни до Переліку товарів, експорт яких підлягає квотуванню і ліцензуванню в 1993 році, затвердженого цим Декретом, виклавши його в редакції, що додається;

в) у Положенні про порядок реалізації квот у видачі ліцензій на експорт товарів у 1993 році, затвердженому вказаним Декретом:

у пункті 7 слова «на території яких розташований покупець експортної квоти» замінити словами «за постійним місцезнаходженням покупця експортної квоти»;

абзац другий пункту 9 викласти в такій редакції:

«Підставою для видачі ліцензії є одержання квоти або гарантування сплати вивізного (експортного) мита при перетинанні товаром митного кордону України, якщо товар вивозиться понад квоту»;

з абзаца четвертого пункту 13 виключити слова «або сплати вивізного (експортного) мита»;

6) у Декреті Кабінету Міністрів України від 22 січня 1993 року № 14-93 «Про державний контракт і державне замовлення на 1993 рік» статтю 2 доповнити абзацом п'ятим такого змісту:

«Державні підприємства й організації-виконавці державного контракту здійснюють відвантаження продукції на експорт у рахунок державного замовлення та інших угод лише за умови виконання завдань по державному контракту відповідно до передбачених у ньому обсягів і графіків поставок».

2. Декрет набуває чинності з дня опублікування.

Прем'єр-міністр України
Л. КУЧМА

Міністр Кабінету Міністрів України
В. ПУСТОВОЙТЕНКО

м. Київ
20 травня 1993 року
№ 54-93

Додаток
до Декрету Кабінету Міністрів України від 11 січня 1993 р. № 3-93
(в редакції Декрету Кабінету Міністрів України від 20 травня 1993 р. № 54-93)

СТАВКИ
вивізного (експортного) мита у 1993 році

Група за ТН ЗЕД	Найменування товару	Код ТН ЗЕД	Ставки у відсотках до митної вартості	Примітка
01	Живі тварини	01.01—01.04	30	*
02	М'ясо і субпродукти харчові	02.01—02.10	30	*
03	Риба і ракоподібні	03.01—03.06 (крім 03.01 10100, 10900)	30	*
04	Масло вершкове та інші жири молочні	04.0500	30	*
	Молоко сухе незбиране,	04.0210		
	молоко сухе нежирне	04.0221	30	*
	Яйця птиці	04.0700	10	
09	Кава, чай	09.01, 09.02	10	
10	Пшениця та інші зернові культури	10.01—10.08 (крім 10.08 30 000)	30	*
11	Борошно та інша продукція мукомельного виробництва	11.01—11.05	30	*
12	Насіння льону	12.04	10	
	Насіння ріпака, соняшнику	12.05, 12.06	30	
15	Жири і масла тваринного і рослинного походження	15.01—15.07, 15.12, 15.14—15.18	30	*
17	Цукор, меляса	17.01 12100, 17.01 91000, 17.01 99900, 17.01 99100,	30	*
		17.03	10	
21	Екстракти, есенції, концентрати кави та чаю, вироби на таких основах або на основі кави і чаю; цикорій обсмажений та інші обсмажені замінники кави і екстракти, есенції і концентрати з них	21.01	10	*
22	Напої алкогольні, спирт етиловий, харчовий	22.07, 22.08	30	*
	Пиво, вина	22.03—22.06	10	
25	Сіль	25.01	30	*
	Графіт природний	25.04	30	
	Цемент	25.23	10	
	Каолін та інші каолінові глини	25.07	10	
	Мармур, граніт, інші вапняки необроблені або грубо роздроблені, розпиляні або роздроблені іншим способом на блоки або плити прямокутної (квадратної форми)	25.15 11000, 25.15 12000, 25.16 12	20	
26	Руди і концентрати: залізні	26.01,	5	
	марганцеві	26.02	30	
	Руди і концентрати мідні, нікелеві, алюмінієві, свинцеві, цинкові, олов'яні, хромові, вольфрамові, уранові і торієві, молібденові, титанові, ніобієві, танталові, ванадієві, цирконієві, дорогоцінних металів	26.03, 26.04, 26.06—26.14, 26.1590100, 26.1510000, 26.16	30	спеціальний режим за Декретом Кабінету Міністрів України «Про встановлення спеціального режиму експорту окремих видів товарів» (надалі — спецрежим)
27	Вугілля кам'яне, лігніт кокс і напівкокс, масла та інші продукти високотемпературної перегонки смоли, продукти перегонки нафти, гази нафтові і газоподібні вуглеводні, електроенергія	27.01, 27.02, 27.04, 27.07, 27.10, 27.11, 27.16 (крім 27.07 40000 50990, 91000, 99300, 99700)	30	спецрежим (крім 27.07 10900, 40000, 50910, 50990, 91000, 99110, 99300, 99500, 99700, 99990)
	Нафта сира, в тому числі отримана від бітумінозних матеріалів	27.0900000	30	спецрежим
	Газ кам'яновугільний, водневий, генераторний і аналогічні гази	27.0500000	10	
28	Метали лужні і лужноземельні, рідкоземельні, скандій та ітрій, ртуть, метали дорогоцінні в колоїдному стані, сполуки і амальгами дорогоцінних металів	28.05, 28.43	30	спецрежим
	Водень хлористий, кислоти сірчані, азотні, сульфоазотні, оксид фосфору, кислоти неорганічні інші	28.06—28.08, 28.09 10000, 28.11	0	
	Кислоти фосфору, оксиди бору, кислоти борні, аміак	28.09 20000, 28.10 00000, 28.14	10	
	Триполіфосфат натрію, сода кальцинована і бікарбонат натрію, сода каустична, силікат — брила	28.35 31000, 28.36 20000, 28.36 30000, 28.15 11000, 28.39 90900	30	
	Перекис водню, карбід кальцію	28.47 00000, 28.49 10000	10	

(Закінчення на 10-й стор.).

ДЕКРЕТ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

Про лібералізацію зовнішньоекономічної діяльності

(Закінчення. Початок на 9-й стор.).

29	Етилен, бензол, метанол	29.01 21000, 29.02 20100, 29.02 20900, 29.05 11000	30	
	Вінілхлорид, циклогексанон,фталевий ангідрид, капролактам	29.03 29000, 29.17 35000, 29.14 22000, 29.33 71000	30	
30	Фармацевтичні продукти	30.01—30.06	30	
31	Добрива азотні	31.02	10	
	Добрива фосфатні	31.03	30	*
	Добрива калійні	31.04	20	*
32	Двоокис титану	32.06 10100	30	
35	Казеїн	35.01	20	
38	Графіт штучний	38.01	10	
	Пластифікатори	38.12 20000	20	
39	Полімери етилену, пропілену, стиролу, вінілхлориду в первинних формах	39.01—39.04	20	
40	Шини пневматичні гумові, нові, відновлені або використовувані, камери гумові	40.11—40.13	5	
41	Шкіряна сировина (крім хутра) і шкіра	41.01—41.03 41.04—41.09	30	*
		41.11	10	
43	Хутро, хутрова сировина	43.01, 43.02	30	*
44	Деревина і вироби з неї, деревне вугілля	44.01—44.18, 44,21	30	
47	Паперова маса з деревини або інших волокнистих рослинних матеріалів, паперові та картонні відходи, макулатура	47.01—47.07	30	
48	Папір і картон	48.01—48.23	30	
50	Шовк	50.04—50.06	10	
51	Вовна	51.07—51.10	10	
52	Бавовна	52.01—52.03	10	
56	Неткані матеріали	56.03	10	
71	Перли природні чи культивовані	71.01	30	*
	Дорогоцінне та напівдорогоцінне каміння, дорогоцінні метали	71.02—71.08, 71.10, 71.16 (крім 71.0700000)	30	спецрежим
	Недорогоцінні метали або срібло, оплаковане золотом	71.09 00000	30	*
72	Чавун	72.01	15	*
	Чорні метали	72.02, 72.03, 72.05—72.29	25	*
	Відходи і лом чорних металів	72.04	40	*
73	Вироби з чорних металів	73.01, 73.02, 73.07, 73.12—73.26	10	
	Труби із ливарного чавуну	73.03	10	
	Труби великих і малих діаметрів із сталі	73.04—73.06	10	
74	Мідь і вироби з неї	74.01—74.19	30	спецрежим
75	Нікель і вироби з нього	75.01—75.08	30	спецрежим
76	Алюміній і вироби з нього	76.01—76.09	30	—»—
78	Свинець і вироби з нього	78.01—78.06	30	—»—
79	Цинк і вироби з нього	79.01—79.07	30	—»—
80	Олово і вироби з нього	80.01—80.07	30	—»—
81	Вольфрам, молібден, тантал, магній, штейн кобальтовий, вісмут, кадмій, титан, цирконій, сурма, марганець, берилій, хром, германій, ванадій, галій, гафній, індій, ніобій, реній, талій, металокераміка і вироби з них, включаючи відходи і брухт	81.01—81.13	30	—»—

Ставка експортного мита по інших товарних позиціях, а також усіх видах робіт (послуг) становить 0 відсотків.

* Товари, які підпадають під режим квотування і ліцензування.

Додаток
до Декрету Кабінету Міністрів України
від 12 січня 1993 р. № 6-93
(в редакції Декрету Кабінету Міністрів України
від 20 травня 1993 р. № 54-93)

ПЕРЕЛІК

товарів, експорт яких підлягає квотуванню і ліцензуванню в 1993 році

Найменування товарів	Код ТН ЗЕД
Зерно, борошно	10.01—10.08; 11.01—11.05 (крім 10.08 30000)
Насіння ріпака, соняшнику	12.05; 12.06
Мука і шрот із насіння олійних культур, хміль	12.08; 12.10
Живі тварини та продукція тваринництва: жири і масло тваринного та рослинного походження; риба і рибопродукти, молоко сухе незбиране, молоко сухе нежирне	01.01—01.04; 02; 03.01—03.06; 04.0210; 04.0221; 04.05; 15.01—15.07; 15.12; 15.14—15.18 (крім 03.01 10100, 10900)
Цукор	17.01 12100, 91000, 99100, 99900
Спирт етиловий харчовий та алкогольні напої	22.07; 22.08
Сіль	25.01
* Кольорові метали, сировина для їх виробництва, рідкісні та рідкісноземельні метали, включаючи вторинні, їх сплави, порошки, напівфабрикати, прокат кольорових металів, лом і відходи кольорових металів	26.03; 26.04; 26.06—26.09; 26.11—26.14; (спецрежиму не підлягає 26.12) 26.15 90 100; 26.15 10000 28.05; 74.01—81.13
* Руди і концентрати дорогоцінних металів, метали дорогоцінні в колоїдному стані, сполуки органічні та неорганічні дорогоцінних металів визначеного і невизначеного хімічного складу, амальгами дорогоцінних металів	26.16; 28.43
* Вугілля	27.01, 27.02, 27.04
* Нафта сира	27.09
* Масла та інші продукти перегонки кам'яновугільної смоли	27.07 (крім 27.07 40000, 50990, 91000, 99300, 99700), спецрежиму не підлягає 27.07 10900, 50910, 99110, 99500, 99990)
* Нафтопродукти, масла та інші продукти нафтопереробки	27.10
* Гази нафтові і газоутворені, вуглеводні інші	27.11
* Електроенергія	27.16
Шкури великої рогатої худоби або тварин родини конячих, овець або ягнят	41.01—41.03
Сировина хутрова, хутровина, хутро, шкури дублені або вироблені	43.01—43.02
* Дорогоцінне та напівдорогоцінне каміння, кришка і порошок з нього, дорогоцінні метали	71.01—71.16 (спецрежиму не підлягає 71.01; 71.07 00000; 71.13—71.16)
Чавун	72.01
Чорні метали	72.02—72.29
Добрива фосфатні	31.03
Добрива калійні	31.04
** Тканини вовняні	51.11—51.13
** Бавовна-волокно, пряжа бавовняна, тканини бавовняні, нитки бавовняні швейні, одяг	52.05; 52.06; 52.08—52.12 62.04
** Льоноволокно, коноплеволокно, тканини лляні	53.01; 53.05; 53.09
** Хімічні нитки	54.02—54.05
** Хімічні штапельні волокна і тканини з них	55.09; 55.10; 55.12—55.16
** Панчішно-шкарпеткові вироби	61.15

* Товари, експорт яких підпадає під спеціальний режим, передбачений Декретом Кабінету Міністрів України від 26 грудня 1992 р. № 16-92 «Про встановлення спеціального режиму експорту окремих видів товарів».

** Товари, експорт яких підпадає під режим квотування і ліцензування тільки в країнах ЄЕС.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про деякі питання вдосконалення управління агропромисловим комплексом України

З метою забезпечення реалізації єдиної державної аграрної політики, вдосконалення взаємодії центральних і місцевих органів державної виконавчої влади встановити, що:

— управління сільського господарства і продовольства, інспекції заготівель та якості сільськогосподарської продукції обласних і Севастопольської міської державних адміністрацій, інспекції державного технічного нагляду за станом сільськогосподарських машин обласних державних адміністрацій, управління сільського господарства і продовольства районних державних адміністрацій підпорядковуються відповідним місцевим державним адміністраціям і Міністерству сільського господарства і продовольства України;

— начальники управлінь сільського господарства і продовольства, інспекцій заготівель та якості сільськогосподарської продукції обласних і Севастопольської міської державних адміністрацій, інспекцій державного технічного нагляду за станом сільськогосподарських машин обласних державних адміністрацій призначаються на посаду і звільняються з посади Міністром сільського господарства і продовольства України за поданням Представників Президента України в областях і місті Севастополі;

— начальники управлінь сільського господарства і продовольства районних державних адміністрацій призначаються на посаду і звільняються з посади начальниками управлінь сільського господарства і продовольства обласних державних адміністрацій за поданням Представників Президента України в районах;

— утримання апарату управлінь сільського господарства і продовольства, інспекцій заготівель і якості сільськогосподарської продукції обласних і Севастопольської міської державних адміністрацій, інспекцій державного технічного нагляду за станом сільськогосподарських машин обласних державних адміністрацій, управлінь сільського господарства і продовольства районних державних адміністрацій проводиться в межах граничної чисельності, фонду оплати праці і асигнувань, встановлених відповідним місцевим державним адміністраціям.

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ
8 червня 1993 року

ДЕКРЕТ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПРО РЕЖИМ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

Цей Декрет, виходячи з цілей, принципів та положень законів України «Про зовнішньоекономічну діяльність» та «Про інвестиційну діяльність», визначає особливості режиму іноземних інвестицій на території України.

Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів, що вживаються в Декреті

У цьому Декреті нижченаведені терміни вживаються в такому значенні:

1) іноземні інвестори — це нижчезазначені суб'єкти інвестиційної діяльності на території України, а саме:

юридичні особи, створені відповідно до законодавства іншого, ніж законодавство України;

фізичні особи, які не мають постійного місця проживання на території України;

іноземні держави, міжнародні урядові та неурядові організації;

інші іноземні суб'єкти інвестиційної діяльності, які визнаються такими чинним законодавством України;

2) іноземні інвестиції — всі види цінностей, що вкладаються безпосередньо іноземними інвесторами в об'єкти інвестиційної діяльності згідно з чинним законодавством України;

3) підприємство з іноземними інвестиціями — підприємство (організація) будь-якої організаційно-правової форми, створене за законами України, якщо протягом календарного року в його статутному фонді є кваліфікаційна іноземна інвестиція. При цьому для новостворених підприємств цей критерій визначається за підсумками першого повного календарного року їх існування;

4) кваліфікаційна іноземна інвестиція — це іноземна інвестиція, що становить не менше 20 відсотків статутного капіталу і при цьому не може бути менше суми, еквівалентної:

а) у разі здійснення її у вигляді, передбаченому пунктами 3, 6 і 7 статті 3 цього Декрету: 100 тисячам доларів США — для банків та інших кредитно-фінансових установ; 50 тисячам доларів США — для решти підприємств (організацій);

б) у разі здійснення її в інших видах, передбачених статтею 3 цього Декрету: 1 мільйону доларів США — для банків; 500 тисячам доларів США — для решти підприємств (організацій).

Стаття 2. Сфера дії Декрету

Дія цього Декрету поширюється виключно на іноземних інвесторів і підприємства з іноземними інвестиціями.

Дія цього Декрету не поширюється на іноземні інвестиції, що здійснюються у вигляді внесення сум в іноземній валюті, яка не визначається конвертованою Національним банком України, платіжних документів та/або цінних паперів у такій валюті. Режим зазначених у цій частині іноземних інвестицій визначається загальним законодавством України про інвестиційну діяльність, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України.

Стаття 3. Види іноземних інвестицій

Іноземні інвестори мають право здійснювати інвестиції на території України у вигляді:

1) конвертованої валюти;

2) валюти України — при реінвестиціях в об'єкти первинного інвестування, а також за умов сплати податку на доходи від інвестицій в будь-які інші об'єкти реінвестування відповідно до чинного законодавства України;

3) будь-якого рухомого і нерухомого майна (землі, будівель, споруд, обладнання та інших матеріальних цінностей, крім споживчих товарів та товарів, призначених для продажу) та пов'язаних з ним майнових прав;

4) акцій, облігацій, інших цінних паперів, а також інших корпоративних прав, виражених у конвертованій валюті за їх ринковою вартістю;

5) грошових вимог та права вимоги про виконання договірних зобов'язань, які гарантовані першокласними банками і мають вартість у конвертованій валюті, підтверджену згідно із законами (процедурами) країни інвестора або міжнародними торговельними звичаями;

6) будь-яких прав інтелектуальної власності, вартість яких у конвертованій валюті підтверджена згідно із законами (процедурами) країни інвестора або міжнародними торговельними звичаями, включаючи авторські права, права на винаходи, торговельні знаки (товарні знаки і знаки обслуговування), фірмові найменування, промислові зразки, ноу-хау та інші;

7) прав на здійснення господарської діяльності, включаючи права на розвідування, розроблення, видобування або експлуатацію природних ресурсів, наданих відповідно до законодавства або договорів, вартість яких у конвертованій валюті підтверджена згідно з законами (процедурами) країни інвестора або міжнародними торговельними звичаями.

Заборона та/або обмеження зазначених у цій статті видів іноземних інвестицій може здійснюватися тільки відповідно до законів України у прямій та виключній формі.

Стаття 4. Форми здійснення іноземних інвестицій

Іноземні інвестори мають право здійснювати всі види інвестицій, перелічені у статті 3 цього Декрету, в таких формах:

1) часткової участі у підприємствах, що створюються спільно з українськими юридичними і фізичними особами, або придбання частки у діючих підприємствах;

2) створення підприємств, що повністю належать іноземним інвесторам, філій та інших відокремлених підрозділів іноземних юридичних осіб або придбання у власність діючих підприємств повністю;

3) придбання прямо не забороненого законами України нерухомого чи рухомого майна, включаючи земельні ділянки, будинки, квартири, приміщення, обладнання, транспортні засоби та інші об'єкти власності, шляхом прямого одержання майна та майнових комплексів або у формі акцій, облігацій та інших цінних паперів;

4) придбання самостійно або за участю українських юридичних чи фізичних осіб прав користування землею та концесій на використання природних ресурсів на території України;

5) придбання інших майнових прав;

6) в інших формах здійснення інвестицій, зокрема на основі угод з суб'єктами господарської діяльності України, які прямо та виключно не заборонені законами України.

Заборона та/або обмеження будь-яких форм здійснення іноземних інвестицій може відбуватися тільки відповідно до законів України у прямій та виключній формі.

Стаття 5. Оцінка іноземних інвестицій

Іноземні інвестиції, включаючи внески до статутного фонду підприємств з іноземними інвестиціями, оцінюються в іноземній конвертованій валюті та у валюті України. При цьому інвестиції українських партнерів оцінюються у валюті України та іноземній конвертованій валюті. Оцінка іноземних інвестицій та інвестицій українських партнерів, включаючи внески до статутного фонду підприємства з іноземними інвестиціями, здійснюється сторонами (учасниками) на основі цін міжнародних ринків на момент їх внесення.

Перерахування інвестиційних сум з іноземної валюти у валюту України здійснюється при оцінці вкладів за курсом іноземної валюти до валюти України не вищим, ніж той, що встановлюється Національним банком України, а при зарахуванні їх на баланс підприємства — за курсом, що встановлюється Національним банком України.

Стаття 6. Законодавство про інвестиційну діяльність та господарську діяльність іноземних інвесторів на території України

Відносини, пов'язані з іноземними інвестиціями в Україні, регулюються цим Декретом, а також іншими чинними на території України законодавчими актами і міжнародними договорами України. Якщо міжнародним договором України встановлені інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством України про іноземні інвестиції, то застосовуються правила міжнародного договору.

Розділ II. ДЕРЖАВНІ ГАРАНТІЇ ЗАХИСТУ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Стаття 7. Правовий режим іноземних інвестицій

На території України щодо іноземних інвестицій та форм їх здійснення встановлюється національний режим інвестиційної та іншої господарської діяльності, за винятками, передбаченими цим Декретом, іншими законами і міжнародними договорами України.

Для іноземних інвестицій у пріоритетних галузях економіки і соціальної сфери державними програмами заохочення іноземних інвестицій можуть встановлюватися додаткові пільги.

Законами України можуть визначатися території, на яких діяльність іноземних інвесторів та підприємств з іноземними інвестиціями обмежується або забороняється, виходячи з вимог забезпечення національної безпеки.

Стаття 8. Гарантії від зміни законодавства

У тому разі, коли наступне спеціальне законодавство України про іноземні інвестиції змінює умови захисту іноземних інвестицій, зазначені в розділі II цього Декрету, до іноземних інвестицій протягом десяти років з дня набуття чинності такого законодавства на вимогу іноземного інвестора застосовується спеціальне законодавство, що діяло на момент реєстрації інвестицій.

Стаття 9. Гарантії від примусових вилучень, а також незаконних дій державних органів та їх службових осіб

Іноземні інвестиції в Україні не підлягають націоналізації. Державні органи не можуть також реквізувати іноземні інвестиції, за винятком рятівних заходів у разі стихійного лиха, аварій, епідемій, епізоотій. Зазначена реквізиція може бути здійснена на підставі рішень органів, уповноважених на це Кабінетом Міністрів України.

Рішення про реквізицію іноземних інвестицій та умови компенсації можуть бути оскаржені в судовому порядку, передбаченому статтею 50 цього Декрету.

Стаття 10. Компенсація і відшкодування збитків іноземним інвесторам

Іноземні інвестори мають право на відшкодування збитків, включаючи упущену вигоду і моральну шкоду, заподіяну їм в результаті дій або бездіяльності державних органів України чи їх службових осіб, що суперечать чинному законодавству України, а також внаслідок неналежного здійснення такими органами чи їх посадовими особами передбачених законодавством обов'язків щодо іноземного інвестора або підприємства з іноземними інвестиціями.

Усі витрати і збитки іноземних інвесторів, завдані їм внаслідок дій, зазначених у статті 9 та частині першій статті 10 цього Декрету, мають бути відшкодовані на основі поточних ринкових цін та/або обґрунтованих оцінок, підтверджених незалежними аудиторами.

Компенсація, що виплачується іноземному інвестору, має бути швидкою, адекватною, ефективною і визначеною на час фактичного здійснення рішення щодо відшкодування збитків.

Сума компенсації має виплачуватися у валюті, в якій були здійснені інвестиції, чи в будь-якій іншій прийнятній для іноземного інвестора валюті відповідно до чинного валютного законодавства України. З моменту виникнення права на компенсацію і до моменту її виплати на суму компенсації нараховуються відсотки згідно з середньою ставкою відсотка, за яким лондонські банки надають позики першокласним банкам на ринку євровалют (лібор).

Компенсація збитків іноземним інвесторам здійснюється з державного бюджету України або з інших джерел у порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 11. Гарантії в разі припинення інвестиційної діяльності

З урахуванням положень статті 31 цього Декрету в разі припинення інвестиційної діяльності іноземний інвестор має право на повернення не пізніше шести місяців з дня припинення цієї діяльності своїх інвестицій в натуральній формі або у валюті інвестування в сумі фактичного внеску (з урахуванням можливого зменшення статутного фонду), а також доходів з цих інвестицій у грошовій чи товарній формі за реальною ринковою вартістю на момент припинення інвестиційної діяльності, якщо інше не встановлено законодавством або міжнародним договором України.

Стаття 12. Гарантії переказу доходів, прибутків та інших сум у зв'язку з іноземними інвестиціями

Іноземним інвесторам після сплати податків, зборів та інших обов'язкових платежів гарантується безперешкодний і без затримки переказ за кордон їх доходів, прибутків та інших коштів в іноземній валюті, одержаних на законних підставах у зв'язку з інвестиціями.

Порядок переказу за кордон доходів, прибутків та інших коштів, одержаних у зв'язку з іноземними інвестиціями, визначається Національним банком України.

Стаття 13. Гарантії використання доходів, прибутків та інших коштів, одержаних від іноземних інвестицій, на території України

Прибуток (доход) іноземного інвестора або інші кошти, одержані у валюті України або в іноземній валюті у зв'язку з іноземними інвестиціями, можуть реінвестуватися в Україні. Порядок реінвестування зазначених коштів визначається Законом України «Про інвестиційну діяльність» та цим Декретом.

Використання прибутку (доходу) іноземного інвестора у валюті України здійснюється відповідно до валютного законодавства України.

Розділ III. ДЕРЖАВНА РЕЄСТРАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ЗДІЙСНЕННЯМ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Стаття 14. Порядок державної реєстрації іноземних інвестицій

Державна реєстрація іноземних інвестицій здійснюється Радою Міністрів Республіки Крим, обласними Київською та Севастопольською державними адміністраціями до початку, в період або після фактичного здійснення інвестицій шляхом подання іноземними інвесторами до зазначених органів інформації у трьох примірниках згідно з встановленою Міністерством фінансів України формою. Зазначена у цій статті інформація може подаватись особисто іноземним інвестором, через офіційних представників іноземного інвестора або надсилатись поштою.

Другий примірник інформаційного повідомлення стосовно іноземних інвестицій відмічається при реєстрації спеціальним штампом і повертається іноземному інвестору як підтвердження факту державної реєстрації його інвестицій.

При реєстрації не може вимагатись інша від зазначеної у цій статті інформація або будь-які інші документи.

У разі коли іноземний інвестор претендує на одержання додаткових пільг, установлених державною програмою заохочення іноземних інвестицій, він має додатково подати Міністерству фінансів України за встановленою ним формою інформацію, що підтверджує відповідність іноземного інвестора критеріям, установленим зазначеною державною програмою.

Якщо іноземний інвестор одержує додаткові пільги за державною програмою заохочення іноземних інвестицій, Міністерство фінансів України видає йому інвестиційне свідоцтво встановленого зразка, яке є підставою для одержання встановлених пільг.

(Продовження на 12-й стор.).

ПРО РЕЖИМ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

(Продовження. Початок на 11-й стор.).

За державну реєстрацію іноземної інвестиції та видачу інвестиційного свідоцтва справляється плата, розмір якої встановлюється Міністерством фінансів України.

Незареєстровані іноземні інвестиції не дають права на одержання пільг, передбачених цим Декретом та державними програмами заохочення іноземних інвестицій.

Стаття 15. Терміни реєстрації іноземних інвестицій

Органи, що здійснюють державну реєстрацію іноземних інвестицій, зобов'язані протягом 3 робочих днів з моменту одержання інформації, зазначеної у частині першій статті 14 цього Декрету, зареєструвати іноземні інвестиції чи повідомити подавця про причини відмови і в десятиденний термін надіслати до Міністерства фінансів України інформацію про здійснену реєстрацію іноземних інвестицій.

Міністерство фінансів України зобов'язане видати інвестиційне свідоцтво протягом 60 днів з моменту одержання інформації, зазначеної в частині четвертій статті 14 цього Декрету, чи повідомити подавця про причини відмови.

Стаття 16. Відмова в державній реєстрації іноземних інвестицій

Відмова в державній реєстрації іноземних інвестицій можлива тільки у разі порушення встановленого законодавством України порядку інвестування або невідповідності його вимогам, необхідним для реєстрації. Відмова в державній реєстрації на вимогу іноземного інвестора має бути оформлена письмово, містити мотиви відмови і може бути оскаржена у судовому порядку.

Стаття 17. Термін дії державної реєстрації іноземної інвестиції

Державна реєстрація іноземної інвестиції діє протягом всього періоду функціонування цієї інвестиції.

Інвестиційне свідоцтво діє протягом терміну, зазначеного в ньому. Цей термін має відповідати періоду дії додаткових пільг, установлених державною програмою заохочення іноземних інвестицій.

Стаття 18. Облік та статистична інформація про іноземні інвестиції

Податкові і митні органи та банківські установи в межах своєї компетенції ведуть облік операцій, пов'язаних із фактичним здійсненням іноземних інвестицій, і надсилають відповідно до встановлених форм та термінів зведену оперативну інформацію про це Міністерству статистики України та органам, які здійснюють державну реєстрацію іноземних інвестицій.

Розділ IV. ПІДПРИЄМСТВА З ІНОЗЕМНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ

Стаття 19. Організаційно-правові форми підприємств з іноземними інвестиціями

На території України підприємства з іноземними інвестиціями створюються і діють у формах, передбачених чинним законодавством України.

Стаття 20. Порядок створення підприємств з іноземними інвестиціями

Підприємство з іноземними інвестиціями може бути створене або шляхом його заснування, або в результаті придбання іноземним інвестором частки участі (паю, акцій) у раніше заснованому підприємстві без іноземних інвестицій, або шляхом придбання такого підприємства повністю.

Підприємство з іноземними інвестиціями створюється у порядку, передбаченому чинним законодавством України.

Придбання іноземним інвестором частки участі (паю, акцій) у раніше створеному підприємстві без іноземних інвестицій, а також придбання такого підприємства повністю здійснюється в порядку, передбаченому чинним законодавством України, з урахуванням вимог, установлених цим Декретом.

Стаття 21. Установчі документи новостворюваних підприємств з іноземними інвестиціями

Установчі документи новостворюваних підприємств з іноземними інвестиціями мають містити відомості, передбачені чинним законодавством України для відповідних організаційно-правових форм підприємств, а також відомості про державну належність їх засновників (учасників).

Стаття 22. Державна реєстрація підприємств з іноземними інвестиціями

Державна реєстрація підприємств з іноземними інвестиціями здійснюється в загальному порядку державної реєстрації підприємств, передбаченому чинним законодавством України.

Стаття 23. Види діяльності

Підприємство з іноземними інвестиціями може здійснювати будь-які види діяльності, що відповідають меті, визначеній у статуті підприємства, з урахуванням обмежень, передбачених законодавчими актами України.

Стаття 24. Дочірні підприємства, філії та представництва підприємств з іноземними інвестиціями

Підприємство з іноземними інвестиціями може створювати дочірні підприємства, а також філії, представництва та інші відокремлені підрозділи на території України та за її межами з дотриманням вимог, установлених законами України та законодавством відповідних зарубіжних держав.

Стаття 25. Умови реалізації продукції, робіт і послуг на ринку України

Підприємство з іноземними інвестиціями самостійно визначає умови реалізації продукції, робіт і послуг на ринку України, включаючи ціну на них. Умови поставок продукції, робіт і послуг з цього ринку визначаються чинним законодавством України.

Валюта розрахунків за операціями, зазначеними у цій статті, визначається відповідно до валютного законодавства України.

Стаття 26. Об'єднання та спілки підприємств з іноземними інвестиціями

Підприємства з іноземними інвестиціями можуть добровільно об'єднуватися у спілки, асоціації, концерни, міжгалузеві, регіональні та інші об'єднання на умовах, що не суперечать чинному законодавству України.

Стаття 27. Митне обкладення

Майно, що ввозиться в Україну як внесок іноземного інвестора до статутного фонду підприємства з іноземними інвестиціями в межах термінів, установлених чинним законодавством України, звільняється від мита і податку на імпорт.

Майно, що ввозиться в Україну з метою інвестування на підставі господарських договорів (контрактів), звільняється від мита і податку на імпорт протягом термінів, установлених відповідними договорами (контрактами) для інвестування.

Майно, що ввозиться в Україну іноземними працівниками підприємств з іноземними інвестиціями для особистих потреб, звільняється від мита і податку на імпорт згідно з чинним законодавством.

Стаття 28. Експорт продукції

На експорт продукції підприємств з іноземними інвестиціями, якщо вона була повністю вироблена або піддана достатній переробці чи обробці з використанням виключно власного майна і має сертифікат визначення продукції власного виробництва, виданий Торгово-промисловою палатою України, не поширюється режим ліцензування і квотування.

Експорт іншої продукції здійснюється усіма підприємствами з іноземними інвестиціями на загальних підставах.

Стаття 29. Валютне регулювання

Усі валютні витрати, пов'язані із здійсненням підприємствами з іноземними інвестиціями різних видів господарської діяльності на території України, включаючи переказ за кордон частини прибутку (доходу), що належить іноземному інвестору, здійснюються відповідно до валютного законодавства України.

Стаття 30. Страхування майна та ризиків

Страхування майна та ризиків підприємства з іноземними інвестиціями здійснюється на його розсуд, якщо інше не передбачено законодавчими актами України.

Стаття 31. Оподаткування

Підприємства з іноземними інвестиціями сплачують податки, встановлені законодавчими актами України, за винятками, передбаченими цим Декретом.

У разі, коли законодавчими актами України встановлюються нові види податків, які не були передбачені ними на момент прийняття цього Декрету, існуючі підприємства з іноземними інвестиціями звільняються від них на п'ять років.

Пільги, передбачені цією статтею, поширюються на підприємства з іноземними інвестиціями, якщо кваліфікаційна іноземна інвестиція не відчужується протягом терміну її амортизації, але не раніше закінчення пільгового податкового періоду.

Підприємства з іноземними інвестиціями, за винятком випадків, зазначених у частині п'ятій цієї статті, звільняються від сплати податків на прибуток в доходи) протягом п'яти років з моменту внесення кваліфікаційної інвестиції.

Прибуток (доход) підприємств з іноземними інвестиціями, одержаний від проведення лотерей, здавання в оренду приміщень і окремих видів майна, від реалізації на аукціоні товарів, продукції, майна згідно з переліком, що визначається Міністерством фінансів України, від казино, інших гральних домів (місць), гральних автоматів з грошовим виграшем та іншого грального бізнесу (включаючи доходи від оренди та інших видів використання), від відеосалонів, відеопоказу (незалежно від способу показу), прокату відео- та аудіокасет і запису на них, а також від проведення масових концертно-видовищних заходів на відкритих майданчиках, стадіонах, у палацах спорту, інших приміщеннях, кількість місць в яких перевищує дві тисячі, — оподатковується на загальних підставах, передбачених законодавством України про оподаткування.

Для підприємств з іноземними інвестиціями, діючих у пріоритетних напрямах розвитку, що визначаються державними програмами заохочення іноземних інвестицій, можуть встановлюватися додаткові пільги щодо оподаткування, передбачені цими програмами.

У разі відчуження кваліфікаційної іноземної інвестиції спільних підприємств раніше термінів, зазначених у частині третій цієї статті, такі підприємства сплачують податок на прибуток в повному обсязі за весь пільговий період, протягом якого вони його не сплачували.

При переказі (вивезенні) за кордон частини прибутків (доходів) у будь-якому вигляді, що належать іноземному інвестору в результаті діяльності підприємства з іноземними інвестиціями, сплачується податок за ставкою 15 відсотків суми, яка переказується або вивозиться, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України.

Перевірка фінансової та комерційної діяльності підприємств з іноземними інвестиціями, в тому числі з метою оподаткування, здійснюється органами Державної податкової служби України та офіційно зареєстрованими аудиторськими організаціями України відповідно до їх компетенції.

Стаття 32. Сприяння малому бізнесу

Для підприємства, внесок якого до статутного фонду становить менше суми, еквівалентної 50 тисячам доларів США, але більше 10 тисяч доларів США, протягом одного року з дня внесення вказаної суми застосовуються умови оподаткування, передбачені статтею 31 цього Декрету.

Стаття 33. Бухгалтерський облік та звітність

Бухгалтерський облік та звітність підприємств з іноземними інвестиціями на території України ведуться за правилами, встановленими законодавством України.

За умови виконання вимог частини першої цієї статті підприємства з іноземними інвестиціями мають право додатково запроваджувати бухгалтерський облік та звітність за правилами, що діють у країні іноземного інвестора.

З метою балансової оцінки та обліку підприємство з іноземними інвестиціями здійснює перерахування іноземної валюти у валюту, що діє на території України, за курсом, який визначається відповідно до статті 5 цього Декрету та валютного законодавства.

Стаття 34. Забезпечення зобов'язань

Майно підприємства з іноземними інвестиціями може використовуватися ним як застава для забезпечення за всіма видами своїх зобов'язань, включаючи залучення позичкових коштів. Для забезпечення зобов'язань можуть служити його майнові права на будівлі, споруди, обладнання, а також інші майнові права.

Заставлені майно чи майнові права можуть бути реалізовані заставодержателем за валюту України або іноземну валюту за договірними цінами, в тому числі на аукціонах, юридичним та фізичним особам України, а у випадках, передбачених законодавчими актами України, також іноземним юридичним і фізичним особам та їх об'єднанням за іноземну валюту.

Стаття 35. Права інтелектуальної власності

Охорона та здійснення прав інтелектуальної власності підприємства з іноземними інвестиціями забезпечуються відповідно до законодавства України. Підприємство з іноземними інвестиціями самостійно приймає рішення про патентування (реєстрацію) за кордоном винаходів, промислових зразків, товарних знаків та інших об'єктів інтелектуальної власності, які йому належать, відповідно до законодавства України.

Стаття 36. Трудові відносини

Трудові відносини з найманими працівниками, включаючи питання прийняття на роботу та звільнення з неї, робочого часу та відпочинку, оплати праці, гарантій та компенсацій на підприємствах з іноземними інвестиціями регулюються колективним договором та трудовими договорами. За згодою сторін з працівником може бути укладено трудовий договір у формі контракту.

Умови колективного та трудових договорів не можуть погіршувати становища найманих працівників цих підприємств порівняно з умовами, встановленими законодавством України про працю.

Трудові відносини з працівниками, які не мають постійного місця проживання в Україні, регулюються відповідними законами або міжнародними договорами України.

Діяльність професійних спілок на підприємстві з іноземними інвестиціями здійснюється відповідно до чинного законодавства України.

Стаття 37. Соціальне страхування та соціальне забезпечення працівників підприємств з іноземними інвестиціями

Соціальне страхування працівників підприємств з іноземними інвестиціями та їх соціальне забезпечення (за винятком пенсійного забезпечення іноземних працівників) здійснюються відповідно до законодавства України.

Платежі на пенсійне забезпечення іноземних працівників підприємства з іноземними інвестиціями перераховуються у відповідні фонди країн їх постійного місця проживання у валюті та на умовах, що діють у цих країнах. Підприємства з іноземними інвестиціями вносять відрахування по державному соціальному страхуванню українських та іноземних працівників і відрахування на пенсійне забезпечення українських працівників за ставками, встановленими для підприємств та організацій України.

Стаття 38. Припинення діяльності підприємств з іноземними інвестиціями

Припинення діяльності підприємств з іноземними інвестиціями здійснюється в порядку, передбаченому законами України для відповідних організаційно-правових форм підприємств, і лише у разі:

1) рішення власників, прийнятого відповідно до статутних документів підприємства;

2) закінчення терміну дії договору про заснування підприємства;

3) відповідного рішення суду, арбітражного суду.

(Закінчення на 13-й стор.).

ПРО РЕЖИМ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

(Закінчення. Початок на 11-й, 12-й стор.).

Розділ V.

ПРИДБАННЯ ІНОЗЕМНИМИ ІНВЕСТОРАМИ МАЙНА ТА ОКРЕМИХ ВИДІВ МАЙНОВИХ ПРАВ

Стаття 39. Придбання іноземними інвесторами паїв, акцій та інших цінних паперів підприємств

Іноземні інвестори мають право придбавати паї, акції та інші цінні папери підприємств, розміщених на території України. Платежі при проведенні зазначених операцій здійснюються відповідно до валютного законодавства України.

Придбання іноземними інвесторами акцій та інших цінних паперів на фондових біржах регулюються Законом України «Про цінні папери та фондову біржу».

Стаття 40. Придбання іноземними інвесторами державних цінних паперів

Придбання іноземними інвесторами державних цінних паперів здійснюється відповідно до Закону України «Про цінні папери і фондову біржу».

Стаття 41. Участь іноземних інвесторів у приватизації

Іноземні інвестори можуть брати участь у приватизації майна державних підприємств, а також об'єктів незавершеного капітального будівництва на території України. Умови їх участі в конкурсах та аукціонах по приватизації державного майна визначаються відповідно до законодавства України.

Стаття 42. Майнові права на землю та інші природні ресурси

Придбання іноземними інвесторами майнових прав на землю та інші природні ресурси регулюється Земельним кодексом України та іншими законодавчими актами України.

Стаття 43. Надання майна в оренду

Надання майна в оренду іноземним інвесторам здійснюється орендодавцями на підставі договорів оренди відповідно до чинного законодавства України.

Стаття 44. Концесійні договори

Надання іноземним інвесторам прав на розробку та освоєння відновлюваних та невідновлюваних природних ресурсів, проведення господарської діяльності, пов'язаної з використанням об'єктів, що перебувають у державній власності, але не передані підприємствам, установам, організаціям у повне господарське відання чи оперативне управління, здійснюється на основі концесійних договорів, які укладаються з іноземними інвесторами Кабінетом Міністрів України або іншим уповноваженим на це державним органом згідно з порядком, установленим законодавством України про концесії.

Термін дії концесійного договору визначається залежно від характеру та умов концесії, але не може бути більш як 99 років.

Односторонні зміни умов концесійного договору не допускаються, якщо інше не обумовлено в договорі.

Концесійні договори можуть містити в собі винятки з чинного законодавства України. В такому разі вони підлягають затвердженню Верховною Радою України.

Розділ VI.

ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ НА ОСНОВІ ДОГОВОРІВ (КОНТРАКТІВ) ПРО ВИРОБНИЧУ КООПЕРАЦІЮ, СПІЛЬНЕ ВИРОБНИЦТВО ТА ІНШІ ВИДИ СПІЛЬНОЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 45. Види договорів (контрактів)

Положення статей 46 і 47 цього Декрету поширюються на договори (контракти) про виробничу кооперацію, спільне виробництво та інші види спільної інвестиційної діяльності, не пов'язані із створенням юридичної особи, якщо такі договори (контракти) передбачають здійснення іноземних інвестицій на території України у видах, передбачених статтею 3 цього Декрету.

Стаття 46. Юридична основа договорів (контрактів)

На зазначені у статті 45 цього Декрету договори (контракти) поширюються положення Закону Української РСР «Про зовнішньоекономічну діяльність».

Стаття 47. Регулювання господарської діяльності за договорами (контрактами)

Господарська діяльність на підставі зазначених у статті 45 цього Декрету договорів (контрактів) регулюється чинним законодавством України.

Прибуток (доход) від господарської діяльності, зазначеної в цій статті, оподатковується на умовах, передбачених статтею 31 цього Декрету, якщо обсяг іноземних інвестицій у зазначеній діяльності становить не менш як 100 тисяч доларів США.

Сторони за договорами (контрактами), зазначеними у статті 45 цього Декрету, організують окремий бухгалтерський облік та звітність щодо операцій, пов'язаних з цими договорами (контрактами), та мають право на відкриття спільних рахунків в установах банків України для проведення розрахунків, пов'язаних з виконанням таких договорів (контрактів).

Стаття 48. Інші види інвестиційної діяльності, що здійснюються іноземними інвесторами

Іноземні інвестори мають право на здійснення інших видів інвестиційної діяльності, не заборонених законодавчими актами України. На такі іноземні інвестиції поширюються пільги, передбачені статтею 27 цього Декрету.

Розділ VII.

ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ У СПЕЦІАЛЬНИХ (ВІЛЬНИХ) ЕКОНОМІЧНИХ ЗОНАХ

Стаття 49. Регулювання іноземних інвестицій у спеціальних (вільних) економічних зонах

Специфіка регулювання іноземних інвестицій у спеціальних (вільних) економічних зонах установлюється законодавством України про спеціальні (вільні) економічні зони.

Правовий режим, що встановлюється у спеціальних (вільних) економічних зонах щодо іноземних інвесторів, не може створювати умови інвестування та здійснення господарської діяльності, які є менше сприятливими, ніж установлені цим Декретом.

Розділ VIII.

РОЗГЛЯД СПОРІВ

Стаття 50. Порядок розгляду спорів за участю іноземних інвесторів

Спори між іноземними інвесторами і державою з питань державного регулювання іноземних інвестицій та діяльності підприємств з іноземними інвестиціями підлягають розгляду в судах України, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України про захист іноземних інвестицій.

Усі інші спори, не зазначені в частині першій цієї статті, підлягають розгляду в судах України або арбітражних судах України або за домовленістю сторін — у третейських судах, у тому числі за кордоном.

Стаття 51. Заключні положення

1. Зупиняється дія Закону України «Про іноземні інвестиції» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 26, ст. 357; № 48, ст. 659) із збереженням до 1 січня 1994 року дії статті 32 стосовно підприємств з іноземними інвестиціями, що зареєстровані до введення в дію цього Декрету.

2. Цей Декрет набуває чинності з дня опублікування.

Прем'єр-міністр України
Л. КУЧМА
Міністр Кабінету Міністрів України
В. ПУСТОВОЙТЕНКО

м. Київ
20 травня 1993 року
№ 55-93

ЗАКОН УКРАЇНИ

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН І ДОПОВНЕНЬ ДО ДЕЯКИХ ЗАКОНОДАВЧИХ АКТІВ УКРАЇНИ

У зв'язку з прийняттям Закону України «Про заставу» Верховна Рада України **постановляє:**

Внести зміни і доповнення до таких законодавчих актів України:

I. У Цивільному кодексі Української РСР:

1. Статтю 32 викласти в такій редакції:

«Стаття 32. Відповідальність юридичної особи

Юридична особа відповідає за своїми зобов'язаннями належним їй на праві власності (закріпленим за нею) майном, якщо інше не встановлено законодавчими актами.

Засновник юридичної особи або власник її майна не відповідають за її зобов'язаннями, а юридична особа не відповідає за зобов'язаннями власника або засновника, крім випадків, передбачених законодавчими актами або установчими документами юридичної особи.

Юридична особа, що фінансується власником, і за якою майно закріплено на праві оперативного управління (установа), відповідає за зобов'язаннями коштами, які є в її розпорядженні. У разі їх недостатності відповідальність за її зобов'язаннями несе власник відповідного майна».

2. Статтю 181 викласти в такій редакції:

«Стаття 181. Застава

В силу застави кредитор (заставодержатель) має право в разі невиконання боржником (заставодавцем) забезпеченого заставою зобов'язання одержати задоволення з вартості заставленого майна переважно перед іншими кредиторами.

Застава виникає в силу договору чи закону.

Заставою може бути забезпечена дійсна вимога. Застава може мати місце також щодо вимог, які можуть виникнути у майбутньому, за умови, якщо є угода сторін про розмір забезпечення заставою таких вимог.

Відносини застави регулюються Законом України «Про заставу», іншими актами законодавства».

3. Статті 93, 99, 182—190 виключити.

II. У Цивільному процесуальному кодексі України:

1. У частині п'ятій статті 374:

в абзаці четвертому слово «третю» замінити словом «першу» і абзац четвертий вважати абзацом другим;

в абзаці другому слово «першу» замінити словом «другу» і відповідно вважати його абзацом третім;

в абзаці третьому слово «другу» замінити словом «третю» і відповідно вважати його абзацом четвертим.

2. Статтю 412 викласти в такій редакції:

«Стаття 412. Звернення стягнення на майно юридичних осіб

При відсутності у юридичних осіб коштів, достатніх для покриття заборгованості, стягнення може бути звернено на належне боржникові (закріплене за ним) майно».

3. Статті 413, 414 виключити.

III. У статті 39 Земельного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 25, ст. 354):

пункт другий виключити;

доповнити статтю частиною другою такого змісту:

«Громадянин України, якому земельна ділянка належить на праві приватної власності, може укладати договір застави з кредитною установою».

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
5 травня 1993 року

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про фінансово-кредитне забезпечення формування продовольчих і фуражних ресурсів України

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Доручити Національному банку разом з Кабінетом міністрів України відкрити кредитну лінію і опрацювати механізм цільового кредитування на договірних умовах для сільськогосподарських товаровиробників і галузей, що їх обслуговують, підприємств переробної промисловості і заготівельних організацій; для фінансування робіт, пов'язаних з доглядом за посівами, заготівлею кормів, збиранням врожаю, зберіганням і переробкою продукції, придбанням паливно-мастильних матеріалів, техніки, запасних частин, засобів захисту тварин і рослин, мінеральних добрив під заготівлю зерна, соняшнику, цукрових буряків та інших продовольчих і фуражних ресурсів.

2. Рекомендувати Кабінету міністрів України зберегти запроваджений з 1 січня поточного року механізм ціноутворення, доплат та індексацій, з врахуванням платіжноспроможного попиту населення, за продані державі сільськогосподарськими товаровиробниками молоко і молокопродукти, м'ясо і м'ясопродукти, для чого при необхідності внести Верховній Раді України пропозиції про зміни до державного бюджету України на 1993 рік.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ
21 травня 1993 року

ДОНЕЦЬКО-КРИВОРІЗЬКА РЕСПУБЛІКА: ПРАВДА І ВИМИСЕЛ

Уже кілька років то в Донецьку, то в Луганську «інтернаціоналісти» (насправді — великоросійські шовіністи) порушують питання про відновлення Донецько - Криворізької Республіки, проголошеної 9 лютого 1918 року більшовиками Артемом (С. Сергеєвим), С. Васильченком, М. Жаковим, Б. Магідовим, М. Рухимович і В. Філовим на IV обласному з'їзді Рад робітничих і солдатських депутатів Донецько-Криворізького басейну. Чому після стількох десятиліть існування Української РСР «вірні ленінці» хотіли б відновити «республіку», не сприйняту свого часу навіть їхнім вождем Леніним? Щоб відповісти на це питання, заглибимося в 75-річну давнину.

ПІСЛЯ Лютневої революції в Петрограді 4 (17) березня в Києві «запеклі українські буржуазні націоналісти» (Радянська енциклопедія історії України.— Т. IV.— К. 1972. — с. 444—445) М. Грушевський, В. Винниченко, С. Петлюра та інші створили Центральну Раду. Петроградський Тимчасовий уряд після тривалих торгів згодився визнати сформований Центральною Радою український уряд — Генеральний Секретаріат, але з-під його юрисдикції вивів найбільш промислові, хоч і заселені переважно українцями губернії: Катеринославську, Херсонську, Таврійську й Харківську. Російські «демократи» залишили їх у підпорядкуванні Петрограду. Вони продовжували імперську політику Катерини II, яка в 1764 році об'єднала право- і лівобережні українські степи в Новоросійську губернію. Її попередниця Єлизавета Петрівна указом за 30 січня 1746 року віддала степи на схід від Кальміусу донським козакам, незважаючи на те, що запорожці господарювали й ловили рибу на Міусі. Що це — землі січових вольностей, потверджує «Генеральная карта от Киева до Очакова и по степи до Азова», складена інженером-полковником де-Боксетом 1751 року. Заселяючи ці степи сербами, молдаванами, російськими розкольниками, греками, євреями, німцями й кріпаками з московських губерній, царат намагався перемішати податливих до асиміляції й сформувати з них новоросів, вірних престолові Романових.

Складена Леніним і прийнята другим з'їздом РСДРП у 1903 році перша її програма визнавала повну рівноправність усіх громадян і право на самовизначення всіх націй Російської імперії. Лідер жовтневого перевороту погодився на відокремлення Польщі, Прибалтики й Фінляндії, але, як тільки Центральна Рада 7 (20) листопада 1917 року проголосила Третім універсалом утворення на землях Київщини, Чернігівщини, Полтавщини, Харківщини, Катеринославщини, Херсонщини й Таврії української держави — Української Народної Республіки, раднарком РРФСР надіслав 4 (17) грудня ультиматум, яким, визнаючи УНР, звинуватив Центральну Раду в зраді революції. Коли ж Генеральний Секретаріат відмовився задовольнити вимоги Леніна й Троцького пропустити через територію України більшовицькі загони для боротьби з Доном, який самовизначався, і припинити роззброєння більшовиків, які вносили в життя українського народу анархію і грозили братовбивчою війною, Петроград послав на Україну головорізів Муравйова.

Політику Леніна на Донбасі здійснював Федір Андрійович Сергеєв-«Артем» (1883—1921), син заможного селянина з села Глебова (тепер Курської області). Батько Артема переїхав до Катеринослава, де займався підрядами будівельних робіт. Так само як дворянин В. Ульянов-Ленін, майбутній Артем зацікавився політикою ще 15-річним юнаком. Загартований тюрмами й засланнями, він не припинив революційної діяльності і в Австралії, куди втік у 1908 році. Повернувшись після Лютневої революції до Харкова, він організував робітничі маси Донбасу.

Фактично намагання створити територіально-обласну партійну організацію проявилися ще в 1904 році, коли за підтримки В. Леніна в Одесі проведено конференцію південних комітетів і створено «Южное» бюро РСДРП. За його рішенням у січні 1905 року на партійну роботу до Харкова направлено Артема. В квітні 1917 року обласна конференція РСДРП Донбасу та Катеринославської і Харківської губерній створила згаданий комітет Донецько-Криворізького басейну в Харкові. Очолив його з допомогою ЦК РСДРП у червні того ж року Артем.

Він поділяв великодержавні погляди всіх російських комуністів. Так само, як вони, не визнавав права українського народу на незалежну державу й протестував проти Третього універсалу Центральної Ради.

На пленумі Донецько-Криворізького облвиконкому Рад робітничих і солдатських депутатів на початку грудня Артем разом з іншими промовцями порушив питання про відокремлення великих промислових центрів від України. Коли вибирали делегатів на Всеукраїнські установчі збори, Артем казав, що делегати Донецького басейну повинні об'єднатися, і, залучивши на свій бік представників районів Донецького басейну, які не увійшли до території України, мають створити незалежну від Києва самоврядну автономну область і домогтися для неї всієї влади. З самого початку одним із мотивів відокремлення Донецько-Криворізького басейну було прагнення місцевих партійних працівників відмежуватися від Центральної Ради, не допустити її впливу на вже зрусифіковане населення Донецького й Криворізького басейнів.

Резолюція, запропонована Артемом, вказувала на необхідність залишити всю Україну в складі Російської Федерації і лише в разі відокремлення України від Росії створити незалежний від Києва обласний комітет робітничих і солдатських депутатів Донецько-Криворізького басейну.

5—6 грудня 1917 року обласна конференція РСДРП(б) Донецького й Криворізького басейнів оголосила Центральну Раду «ворогом трудящих і експлуатованих мас», а 9 грудня більшовики, використавши відсутність демократично настроєних представників більшості Рад, захопили керівні пости в обласному комітеті Рад і не послали делегатів на Всеукраїнський з'їзд Рад у Києві. Їх направили до Харкова, де РСДРП(б) організувала окремий розкольницький з'їзд.

Так званий перший Всеукраїнський з'їзд завершив свою роботу обранням Центрального виконавчого комітету (ЦВК). Артем, обраний народним секретарем промисловості й торгівлі, відстоював ЦВК як єдину законну владу, котра представляє інтереси робітників, солдатів і селян в Україні включно з Донецько-Криворізьким басейном. На Харківській загальноміській конференції більшовиків 13—14 січня (за новим стилем) 1918 року схвалено запропоновану С. Орджонікідзе резолюцію, що центральною владою в Україні є ЦВК Рад України і його Народний Секретаріат. Ця резолюція відображала тодішню думку ЦК РСДРП(б) і уряду Росії, адже ж їм підпорядкувався харківський маріонетковий уряд, і Артем узгоджував усі свої кроки з Леніним.

18 січня вони вели бесіду про будівництво очолюваної харківським урядом української радянської держави, а на початку лютого, коли Центральна Рада домовлялася з Німеччиною й Австрією про підписання сепаратного миру в Брест-Литовському, Артем виклав Леніну пропозиції місцевих більшовиків щодо створення Донецько-Криворізької Республіки. Заручившись підтримкою вождя, більшовики скликали 9 лютого в Харкові XIX обласний з'їзд. Прибули 74 депутати з ухвальним голосом, з них 48 більшовиків, 19 есерів, 5 меншовиків і 2 безпартійні. Про створення окремої Донецько-Криворізької Республіки, яка б входила безпосередньо до складу Російської Федерації, доповідав більшовик С. Васильченко. Він говорив, що зі зміцненням радянської влади на місцях федерація «Російська Соціалістична Республіка» будуватиметься не за національною, а за економічною ознакою. Оскільки Донецький і Криворізький басейни — одиниці самодостатні в господарському плані, вони можуть і повинні виділитися в окрему радянську республіку. Васильченка підтримали Артем, Жаков, Магідов і Рухимович.

Того ж 9 лютого Центральна Рада, незважаючи на протест більшовицької делегації, підписала з центральними державами, тобто з Німеччиною, Австрією та їхніми союзниками Болгарією і Туреччиною, Берестейський (Брестський) мир. На його підставі німецька сторона зобов'язалася протягом 3 місяців допомогти УНР очистити Україну від більшовицьких формувань. Радянська Росія уклала мир з тими ж державами 3 березня й погодилася визнати уже підписаний договір між Україною і центральними державами, негайно укласти мир з УНР і визначити кордони між Україною і Росією.

Австрійсько-німецькі війська почали окупацію України 18 лютого. Їхній наступ на схід використала більшовицька пропаганда для виправдання відокремлення Донецько-Криворізької Республіки, яка, не взявши участі в брестських переговорах, запротестувала проти вступу окупаційних військ на її територію. Німці не звертали жодної уваги на ноти ніким не визнаної «держави» й зайняли землі, на яких переважало українське населення (за винятком Кубані). ЦК РКП(б) та уряд Радянської Росії (Ленін, Троцький та їхні соратники) направили з Петрограда до Харкова вітальний лист, адресований урядові не УРСР, а Донецької Криворізької Радянської Республіки. Харківська область уже входила до складу Донецько-Криворізької «держави».

ЦК РКП(б) не засудив сепаратистських дій групи Артема, а привітав створення Донецько-Криворізької Республіки. Нарком закордонних справ Російської Федерації Г. Чичерін телеграфував до Берліна: «...наступ, що продовжується на Півдні Росії і перейшов за кордони українських територій, не узгоджується з принципами договору. Ми повторюємо свою пропозицію німецькому урядові висловитися.., які кордони він визнає українській республіці».

Проти відокремлення Донецького й Криворізького басейнів та інших південних і східних губерній від України не протестувала більшість харківських більшовиків, безперечно неукраїнців. 2—12 березня Ленін з Артемом і В. Межлауком обговорили питання Донецько-Криворізької Республіки. Під час цієї розмови з'ясувалося, що дальша підтримка донецько-криворізьких сепаратистів призведе до повної підтримки Центральної Ради українським народом. Тому Ленін висловився категорично проти розчленування України.

Артем вчасно зорієнтувався в ситуації і солідаризувався з передбачливим Леніним, що в разі відриву тих територій від України весь український народ виступить проти червоного російського імперіалізму. Розсудливіші комуністичні вожді припинили сепаратистські дії. 18 квітня того ж 1918 року вони в Таганрозі проголосили навіть вихід України зі складу Російської Федерації і самостійність КП(б)У. Це був тактичний відступ від програми відновлення і збереження імперії. То вже потім ЦК ВКП(б) провів в Україні українізацію, під час якої виявив активну інтелігенцію й арештами та розстрілами обезголовив українську націю. Спротив українського селянства колективізації він зломав штучним голодомором. Відмовою від відриву Донецько-Криворізької Республіки від України імперські більшовицькі правителі приспали народні маси, позбавили УНР підтримки народу, а, ліквідувавши самостійність і самостійників, і далі проводили русифікацію.

Теперішні «реаніматори» Донецько-Криворізької Республіки не приховують своєї мети: повернути Україну знову до колоніальної залежності від Росії.

Петро ЛАВРІВ,
член Республіканської асоціації українознавців і наукового товариства імені Т. Шевченка, член Донецького обласного товариства краєзнавців.

Резонанс

У «ДИКИХ КРИКАХ ОЗЛОБЛЕНЬЯ»...

На одному з пленарних засідань Верховної Ради народний депутат С.В.Остроущенко, скориставшись парламентською трибуною, звела рахунки з «неким юмористом Евгеном Дударем...»

Вважаю, що також маю право скористатися парламентською трибуною, хоча б у вигляді газети.

Світлано Вікторівно!

Своїм виступом з трибуни Верховної Ради у притаманному вам стилі ви «заклеймили позором» «некоего юмориста Евгена Дударя». Який нібито «дважды» читав по радіо «грязный пасквиль» на вас.

Отже, «пасквилянт» вирішив відповісти.

Мадам!

Чого звертаюсь «мадам»? Звернутися «пані» — викличу ще більший шквал. Бо ви, як відомо, напрямку пролетарського. Назву «товариш», скажете: «Гусь свинни не товарищ». «Громадянко»? Слухаючи ваші виступи на всіх сесіях, досі не можу визначити: ви громадянка України чи не громадянка? По-друге. Чому я вирішив відповісти? Можна було б і мені послухатися порадниці вашої з Білої Церкви, чийого листа ви процитували аж з парламентської трибуни: «Цей вистук не беріть до серця, як у тій байці дзявканя якоїсь Моськи до того Слона, що по вулиці водили». Звісно, кожен талант має своїх шанувальників. І який талант, такий і шанувальник. З погляду вашої білоцерківської захисниці, я — «Моська», а ви — «Слон». За «Моську» не ображаюсь. Ображаюсь за «Слона». Ну невже для вас, такої гарної жінки, ваша прихильниця не знайшла кращого порівняння?

Тепер до суті. Вас обурила моя гумореска. У якій я нібито «обливаю грязью». Думаю, ви помилились. І приписали собі славу героїні моїх творів свинарки Астращенко. З хутора Мозамбік. Уявіть, що завтра по радіо чи телебаченню передаватимуть комедію Арістофана «Жаби». Це для прикладу. І в служниці Парфенони, богині підземного світу, ви впізнаєте якісь свої риси. Вийдете на трибуну і будете «разоблачать» «некоего юмориста Аристофана»?

Правда, ви заявили: «Я на этой трибуне для того, чтобы сказать спасибо...» І далі перераховуєте тих, хто «негодует» з приводу гуморески. Їхніми словами «клеймите» «национал-шовинистов, бандеровщину, капиталистический рай той демократии «независимости», которую мы имеем сегодня...»

У мене склалося враження, що після цих слів ви, з властивою вам тональністю, заявите, що знімаєте з себе повноваження депутата парламенту держави, «которую мы имеем сегодня». Бо хочете тієї, яку ви «имели» вчора.

Але, використавши парламентську трибуну у приватних справах та для пропаганди запліснявілої суслово-берійської ідеології, озброївшись листами захисників цієї ідеології, ви ще й розплакалися, що по «державному радіо ображають державних діячів». Тож яких діячів і якої держави?

Скажу вам, мадам, свою думку, для чого ви «на этой трибуне» були. Для того, аби ще раз вихлюпнути відро грязюки на українське радіо, телебачення, українську пресу. «Я хорошо знаю нынешнюю политическую ориентацию перекрасившегося руководства украинского радио и телевидения». Ну чим не уривок з доносу в НКВД чи КДБ? Для того, аби в цій ситуації, яка склалася, будь-якими методами «перекрасить» те радіо і телебачення знову на червоні кольори. І не допускати туди нікого, крім «діячів» вашої орієнтації.

А методи ж які?

Виступаю по радіо. У прямому ефірі. Телефонує чоловік. З Сумщини. Просить дівчат, щоб його пропустили в ефір, бо він ніби мій друг і хоче запросити в гості. Але тільки-но зрозумів, що його слухає вся Україна, сказав, що він — член соцпартії В.С.Прядко, обізвав радіо «руховським», а мене звинуватив, що я «у своїх віршах закликаю руйнувати могили радянських воїнів, які визволяли Україну». Хотілося мені сказати йому: «Щоб ти так жив, як читав мої вірші». Бо я ніколи не писав віршів. Хотілося сказати, що руйнувати могили — професія вірних ленінців і твердих сталінців. Он по всій «необъятной» — наслідки їх сатанинської діяльності. До речі, того ж вечора радіо передало, що у Сумах «невідомими» понівечено хрест, поставлений на честь героїв Крут.

Я далекий від того, щоб людей переслідувати за переконання. Кожна людина має право бити поклони тому політичному божкові, який їй ближче до серця. Кожна людина має право сповідувати ті ідеї, якими набили її голову. Але я не розумію тих «державних діячів», які «діють» так, щоб не було держави. Як журналіст за фахом, як сатирик за покликанням, я маю право (і зобов'язаний) писати те, що чув і що бачу. Отже, нагадаю: «Не шукайте навколо себе, а шукайте в собі».

Ви отримали «десятки писем со всех концов Украины от людей, возмущенных этой передачей...»

Я теж отримав сотні листів. Людей, які в захопленні від цієї передачі. І стурбованих тим, що турбує мене.

Свій виступ ви закінчили словами поета:

Я слышу звуки одобренья
Не в сладком рокоте толпы,
А в диких криках озлобленья...

І хоч цитата ваша не зовсім точна, але з життєвого досвіду знаю, що «озлобленье» — дуже поганий помічник. Чи воно виражається через «дикие крики» з парламентського мікрофона, чи через «письма трудящихся» на захист цих «диких криков».

Свого листа я також закінчу словами поета:

А судьи кто? —
За древностию лет
К свободной жизни их вражда непримирима,
Сужденья черпают из забытых газет
Времен Очаковских и покоренья Крыма...

Одне слово, «покорили».

Звідси й війна «против насильственной украинизации русскоязычного населения...». Звідсіля й «борьба против бандеровщины» і «племенных вождей Галичины...»

Звідсіля й «возмущение по поводу теле- и радиопередач Укртелерадио». І публікації в газетах.

Дуже ясно і дуже все зрозуміло, мадам.

Адью!

«Некий юморист» Євген ДУДАР.

Київ.

Від редакції. *Чесно кажучи, нам уже трохи набридло надавати газетну трибуну в подібних випадках. Але що робити, коли народний депутат має парламентську трибуну і відповідним чином її використовує, а той, проти кого персонально він виступає, теж хоче сказати своє слово. І йде до іншої парламентської трибуни, яка для всіх. Тобто до газети.*

Отож хочемо сказати: шановні народні депутати! Час би вже звикнути до того, що ви — в центрі політичного життя. Що вас ганитимуть політичні противники і хвалитимуть однодумці. Що чіплятимуть ярлики і т. ін. Ви мусили знати, на що йдете, коли обиралися до ВР. І з своїми політичними позапарламентськими противниками не зводьте рахунків з парламентської трибуни. Користуйтеся тими засобами масової інформації, якими схвалите вони. А парламентська трибуна — для державних справ.

У даній конкретній ситуації взагалі виходить щось дивне: у письменника Євгена Дударя є постійна героїня-свинарка Астращенко. Людина вельми поважної професії, особливо як на наші не дуже ситі часи. А народний депутат Остроущенко сприймає це на свою адресу. Чому письменник обрав таке прізвище для своєї героїні — то його справа. Як бачимо, що хитрує. Але скажіть йому щось, то відповість: маю право сам обирати прізвища для своїх героїв і героїнь. І називати його за те Моською — річ, м'яко кажучи, малоінтелігентна. Чи не так?

Альтернативні думки

- На жаль, не всі працездатні — здатні до праці.
- І тупе слово може бути гострою зброєю.
- Деякі державні мужі поводять себе, як її утримавці.
- І у поверховості бувають глибокі корені.
- Нам не стільки важливо хто є хто, як хто є що.
- Свистати всіх зверху!
- Мовчання — не стільки знак згоди, скільки знак вигоди.
- Коли стільки людей роблять гроші — гріш їм ціна.
- З державою ми вже ніби визначились. Тепер би — з її засіками.
- Суд історії: «Справа Жовтня».

Микола ЛЕВИЦЬКИЙ.

Жарт номера

Кінчай роботу! Час заробляти гроші!

В'ячеслав НАЛЬОТОВ
Мал. Сергія ФЕДЬКА.

Побутове

СІТ ДАУН, ДЖЕНТЛЬМЕНИ!

Детектив заворожував: інтриги, кохання, гонитви... А тут ще, на щастя, звільнилося місце, і я занурився у читання. Але вже на наступній зупинці до вагона метро зайшла жінка і стала просто наді мною. Я удавав ніби захоплений книгою і нічого не бачу навколо, та в душі зніяковів. Краєм ока спостеріг нове гарне жінчине пальто і її вік: ближчий до розквіту, аніж до згасання. Отож, не будь я джентльмен, можна було б і почитати. Та я звівся на рівні.

— Будь ласка!

— Дякую!

Жінка вдячно посміхнулася, але продовжувала стояти. Залишився стояти й я. Скоса зиркнув туди-сюди і впевнився, що у вагонній тісняві доволі стоячих жінок, аби сидячі чоловіки не почувалися джентльменами.

— Та ти сідай, сідай, — звернулася до мене жінка, що спостерігала за імпровізованою ситуацією. — Нам, жінкам, теперечки, якщо одежина нова, сідати ніяк не можна. З отими цінами на нові пальта, плащі та сукні вже, мабуть, ніколи не заробимо. Отож і мусимо стояти, щоб зайвий раз свої «коштовності» не зібгати.

— А ви бачили, жіночки, — втрутилася третя, міцно вчепившись рукою за горішній держак, — щоб містом вагітні ходили? Дзуськи! Ота лібералізація цін, чи шокотерапія, хай їй грець, виявилась ідеальним протизаплідним засобом. Хіба що від СНІДу не рятує... У моєї подруги, шановні, онука, слава Богу, народилася. Так от, то були перші пологи за півдня. Лікарів та акушерів стільки прийшло, що до породіллі важко було проштовхнутися. А пам'ятаєте наші пологи з ліжками в коридорах? Ой, вимираємо, бабоньки, як оті голодні ефіопи.

— Тоді я сяду, — прохрипів неголений чоловік у засмальцьованій тілогрійці і гепнувся на лаву, — моя фуфайка вже давно не бгається — вона стоїть... У ній, немов у космічному скафандрі, не страшні ні бурі розвиненого соціалізму, ні блага дикого капіталізму...

— Ой, жіночки, — знову озвалася представниця вимираючого народу, — з нашими мужиками не пропадемо! Завжди допоможуть та порятують. Спасибі їм за це. Ей, джентльмени, — на весь голос звернулася до всіх у вагоні, — як кажуть англійці, сіт даун! Пліз!.. Тобто, по-нашому, приїхали!

Юрій БОЛЬШАК.

КОМЕДІЯ

Дійові особи: учителька Ольга Сергіївна, учні 3-го Б класу

Ольга Сергіївна. Почнемо, дітки. Отож, у якій державі ви хотіли б жити?

Ліс рук.

Ольга Сергіївна. Давайте послухаємо Дмитрика.

Дмитрик. Я б хотів жити у вільній, незалежній, правовій і багатій державі, в якій торжествувала б демократія, гласність, дотримувались права людини, були соціально захищені старі та діти.

Ольга Сергіївна. Молодець, Дмитрику. А тепер інше запитання: «Якою має бути наша економіка?»

Ліс рук.

Ольга Сергіївна. Відповідай, Катю.

Катя. Насамперед, економіка має бути ринкова. Тільки перехід до ринкової економіки через роздержавлення і приватизацію може вивести нас із кризи. Звичайно, вона не всім до душі, бо одразу буде видно, хто чого вартий. Тому зараз кожному слід оволодіти сучасною комп'ютерною технікою, іноземними мовами, менеджментом, маркетингом та етикою ділових стосунків.

Ольга Сергіївна. Молодець, Катю. А тепер давайте трохи поговоримо про секс.

Ліс рук.

Ольга Сергіївна. Послухаймо Сергійка.

Сергій. Як часто в сім'ї виникають труднощі й конфлікти через відсутність у подружжя елементарних знань про сексуальні стосунки. Адже гармонія статевого життя — одна з умов збереження кохання і щастя. Ось чому так важливо оволодіти технікою сексу, знати способи і методи контрацепції...

Ольга Сергіївна. Досить, Сергійку, вистачить!.. Ну й, нарешті, останнє запитання. Хто відповість, скільки буде, якщо до двох додати два?

Жодної руки. Тиша в класі. Чути, як дзижчить муха.

Олександр ПЕРЛЮК.

Кіровоград.

Фейлетон

ЗАКОРДОННИЙ ДИРЕКТОР

Казки нам розказували на лекціях з політекономії, кажучи про гроші: особливий товар, мовляв, еквівалент тощо. «Гроші — то біда»,— сказав один з рівненських пияків на ймення Коля. І він, Коля, стовідсотково має рацію. Придивіться, що роблять гроші з народом,— подуріли люди. На місці сидять лише ледарі й каліки, решта — на колесах. І геть усі везуть. Туди, приміром, мішок ковбаси, назад — мішок грошей.

В результаті невпинного розповсюдження «торбешної чуми» дивні речі трапляються у нашому щоденному співіснуванні. Ось стоїть завод, точніше — майже працює. Заводський економіст, Галина Феофанівна,— на лікарняному, «по женському», директор, Павло Гнатович, поїхав на симпозіум до Києва. І раптом вони зустрічаються... у Польщі на барахолці. Або у Білорусі, у каптерці, де приймають оптом горох...

Та Білорусь і Польща — це поруч. Тут «відрив від виробництва» мінімальний, у разі чого можна й зателефонувати з квартири знайомої пані Пшебильської на роботу. А якщо Китай? Як, скажіть, може керувати ввіреним контингентом з території Китаю, приміром, директор музичної школи?

З'ясовується, є прецедент. Методику «дистанційного керування» одним з перших на Рівненщині взявся освоювати директор Колоденської дитячої музичної школи Леонід Лабунець. Пунктирно розриваючи відпустку й експлуатуючи діагноз «загострення радикуліту», Леонід Тарасович у супроводі — ні, ні, не футлярів з музичними інструментами, а широкоформатних торб — періодично відбуває за межі незалежної України. Зрозуміло, для духовного збагачення і культурно-пізнавального відпочинку — для чого ж іще туризм?

Та цього, останнього, ніяк не хоче зрозуміти начальство. Приміром, завідувач районним відділом культури Іван Юрчук каже: «Леоніде Тарасовичу, припиніть оцю «хімію» з відпустками і лікарняними листками, у вашій школі керівникові є що робити...». На це директор, не моргнувши оком, спокійно відповідає: «Ви мене не бачили, я з вами не розмовляв і нічого не знаю...». У численних документах, що зберігаються в обласному управлінні культури, можна знайти ще й красномовніші діалоги.

На початку нинішнього року, після перевірки комісією діяльності підлеглого «закордонному» директорові муззакладу, начальник обласного управління культури Юзеф Нікольченко направив вищезгаданому Івановії Юрчуку офіційного листа. «Під час перевірки, — йшлося в ньому, — виявлено цілий ряд істотних недоліків у керівництві навчально-виховним процесом з боку директора школи Л. Т. Лабунця. В цьому зв'язку управління культури Рівненської обласної державної адміністрації вважає за недоцільне перебування Л. Т. Лабунця на посаді директора школи...».

Так вважає начальство. Проте сам Леонід Тарасович має дещо іншу думку. Тому й надіслав панові Нікольченку заяву з вимогою «...встановлення мені кваліфікації «спеціаліст вищої категорії»».

Кваліфікаційна комісія, не зважившии на багатющий закордонний досвід колоденського директора, не знайшла, проте, підстав.

Автор цих рядків на запитання, чи вважає пан Лабунець за нормальне поєднання діяльності керівника муззакладу з діяльністю барахольно-туристичною, відповіді не одержав. Що ж, у кожного свої виміри, свої цінності...

Ось, приміром, і в декана Українського інституту інженерів водного господарства Юрія Серьогіна. Цей наставник молоді діє, правда, не за кордоном, а в межах суверенної України. Хоча «закордонна» основа і в нього — він декан факультету іноземців. Здавалося б, що поганого у цій, як і в вищеназваній, посаді? Навпаки. Але згадаймо пияка Колю: «Гроші — то біда». І ось з'являється у рівненських газетах лист більш як ста студентів з країн Африки і Ближнього Сходу, котрі навчаються в Рівному: «...просимо захистити від сваволля декана Серьогіна Ю. В., деканат перетворився на місце, де лише вимагають гроші — валюту. У багатьох студентів він вимагає, щоб вони платили особисто йому долари за гуртожиток чи навчання... Куди йдуть наші долари, нам невідомо. До студентів Серьогін Ю. В. ставиться грубо, зневажливо, знаючи, що нікуди пожалітися...».

Колишньому французькому прем'єру П'єру Берегуа вистачило лише натяку на його нібито провину перед сумлінням. Лише натяку. А тут газета «Рівне вечірнє» подає таке: «Скажемо лише те, що стало явним на сьогодні. Отож лише за останніх кілька місяців Юрій Серьогін незаконно отримав від студентів-іноземців понад двадцять п'ять тисяч доларів...».

Що отримав насправді і що отримає цей «наставник молоді», будемо сподіватися, стане незабаром відомо широкому загалу. Та й не про кількість доларів, злотих чи юанів головна наша мова. Хоча вони, гроші, й стали однією з причин національної біди: гребуть начальники усіх рангів, беруть стражі порядку, а для рядової людини що-небудь хапнути стало воістину «справою честі, доблесті і геройства».

...На знаменах більшовизму серед інших основоположних гасел є й таке — «цель оправдывает средства», а загальна «цель» нині — нажива. Тож, виховані за умов «найгуманнішого у світі суспільства», не терзаються від докорів совісті «будівничі» нової України: лікар, не вченнвши, залазить до кишені хворого, урядовець — у державну казну, міліціонер чи митник — у гаманець правопорушника...

...Забувши пр отакі моральні категорії, як совість і сором, хіба можна щось добре зробити? Тим паче — побудувати справедливу державу? Мабуть, таких «будівничих» потрібно спекуватися. І якнайшвидше.

Сергій МЕЛЬНИЧУК,
власний кореспондент «Голосу України».
Рівне.

Мал. Віктора КУДІНА.

Спорт

З ПОТОКУ ПОВІДОМЛЕНЬ

Альпінізм. Уперше в історії українського спорту експедиція альпіністів з Одеси успішно підкорила третю вершину світу — Канченджангу — і встановила на ній державний прапор України. Керував сходженням семірки сміливців заслужений тренер країни Вадим Свиріденко. Президент України Леонід Кравчук надіслав поздоровчу телеграму на адресу відважних сходжувачів.

Хокей. Монреаль. Кубок Стенлі. Серія «плей-офф». Перемігши хокеїстів «Лос-Анджелес Кінгс» — 4:1 і довівши результат серії до рахунку також — 4:1, канадський клуб «Монреаль Канадієнс» виграв почесний приз. Причому, це 23-тя подібна перемога монреальців за всю історію клубу.

Вітаючи сьогодні монреальців, слід віддати належне і каліфорнійським хокеїстам. Вихід до фіналу Кубка Стенлі — величезний успіх. Шанувальникам українського хокею особливо приємно, бо в складі «Лос-Анджелес Кінгс», нагадаємо, виступає 21-річний киянин, олімпійський чемпіон, захисник Олексій Житник. Він грав у п'ятірці з уславленим Уейном Гретцкі і був одним з найпомітніших у команді «королів».

Футбол. Як повідомив нашу редакцію президент Федерації футболу України Віктор Банників, 17 червня відбудеться Конгрес Європейської спілки футбольних асоціацій (УЕФА). На ньому нашу державу, яка поки є тимчасовим членом цієї організації, буде прийнято в постійні. До речі, подібну процедуру пройде й Росія.

Рішенням виконкому ФФУ матчі 29-го і 30-го турів чемпіонату країни у вищій лізі (усі без винятку) почнинатимуться о 18.00. Це, на думку керівництва федерації, поставить в рівні умови всі клуби: і ті, що ведуть боротьбу за нагороди, і ті, що змагаються за виживання у вищій лізі.

Теніс. Друга половина року буде насичена тенісними змаганнями в Україні. З інформації президента національної федерації Германа Беньямінова на шанувальників цієї чудової гри чекає багато цікавого. Серед турнірів виділяються: особистий чемпіонат країни серед чоловіків та жінок у Харкові (20—25 серпня); клубний чемпіонат країни в Донецьку (21—26 вересня); міжнародні змагання серед жінок з призовим фондом 10 тисяч доларів (Київ, 4—11 жовтня).

Після вдалого виступу на кортах «Ролан Гаррос», де він посів місце в четвірці найсильніших, восьма ракетка світу киянин Андрій Медведєв, посіяний під першим номером, несподівано поступився у другому колі турніру в місті Росмален (Нідерланди) італійцеві Джанлуці Поцці — 3:6, 6:7 (5:7).

Регбі. Збірна нашої держави стала переможницею відбірного турніру чемпіонату Європи, що проходив у Ризі. Українці завдали поразки командам Латвії — 20:0, та Молдови — 87:8.

Антон КЛЮЧНИКОВ.

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в. о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61; 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
⊙ Рукописів не повертаємо.
⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Загальний тираж 846.430.

Комбінат друку видавництва «Преса України».
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9
Зам. 0311109

1, 5, 6, 7, 8 і 15 сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».